Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 206 (4901).
13 СЕНТЯБРЬ 1982 й, ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РЕПОРТАЖ

ДЎСТЛИК ҚАВАТЛАРИ

Шу кунларда бу ерда москваликлар қурилиш майдонининг чинакам хўжайинларидир. Гап шундаки, Тошкентда кенг маъноли «Дўстлик» номи билан катта ҳажмли микрорайон қурилиши тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришиннинг ташаббуси билан КПСС Москва шаҳар комитети бюросида ва Москва шаҳар Совети ижроия комитетида қарор қабул қилинди. Ўтган йилнинг май ойидаёқ серқуёш Ўзбекистоннинг пойтахтига мамлакатимизнинг бош шаҳридан дастлабки қурувчилар етиб келишди. Шу йилнинг 9 сентябрига келиб графикдан ўзган бунёдкорлар комплексининг биринчи корпусида монтаж ишларини ниҳоясига етказдилар. Август ойида 17 қаватларда монтаж ишлари тугалланди. Москвалик қурувчилар ўзларининг тошкентлик ҳамкасблари билан биргаликда СССРнинг 60 йиллиги шарафига ҳамшаҳарларимизга ажойиб совға ҳозирламоқдалар.

Метронинг Ҳамид Олимжон номли станциясига туташиб кетадиган Пушкин кўчасининг территорияси кўз ўнгимизда ўзгариб бормоқда. Бу ерда жонажон шаҳримиз марказининг чинакам ҳашамати бўлиб қоладиган тўртта кўп қаватли гўзал уйнинг каркаслари кўкка мағрур бўй чўзмоқда.

Бинолар деярли кунлаб эмас, балки соатлаб қад кўтармоқда. Бу тушунарли, албатта. Ахир биноларни ўз ишининг чинакам шуҳрат қозонган усталари бунёд этишмоқда. Ленин орденли «Главмосстрой» бирлашмасининг Ленин ва Меҳнат Қизил байроқ орденли «Мосжилстрой» трести 220-қурилиш бошқармасининг дўстлашган, жипслашган коллективига Григорий Штаньков раҳбарлик қилмоқда. Бу киши қурган уйлар бутун Москва бўйлаб ястаниб кетган.

Бошқа москваликлар ҳам худди шу кишига ўхшайди. Улар ҳозирда Тошкентда 700 киши, шундан 120 мутахассис бу ерда мунтазам ишламоқда. Катта прораб Юрий Гладилин ва бригада бошлиғи Виктор Бичков бошчилик қилаётган қурувчилар 13-корпус қурилишига аъло раҳбарлик қилишмоқда. Катта прораб Владимир Кибальников ва бригадир Александр Горский раҳбарлик қилаётган коллективлар 10- ва 11-корпус қурилишида ҳам улардан қолишмаётир.

Қимматли дўстларимиздан баъзилари ўзларини ҳақли равишда тошкентликлар деб ҳисоблашмоқда. Ҳақли равишда яқинда монтажчилар Алексей Сергунин, Виктор Молчанов, Михаил Картошкинга, газ электр пайвандловчи Валентин Слесарчукка, минорали кран машинисти Иван Процькага «Тошкентнинг фахрий қурувчиси» нишонлари берилди. Москваликларнинг яна бир группаси Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар Совети ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Улар орасида электр пайвандловчи Александр Владимиров, монтажчи Владимир Липатов, газ электр пайвандловчи Валерий Четвернин, минорали кран машинисти Николай Иванов, ҳайдовчи Михаил Мельниченко бор.

Бинокорлар фақат тезгина эмас, юксак сифат билан ҳам ишламоқдалар. 13-корпусда эталон деб аталадиган бир қават тўла пардоздан чиқарилди ва фойдаланишга топширилди. Ана шу намуна бўйича бошқа бинолар қурилиши давом эттирилади. Айтгандек, дастлабки уч қават уй-жой учун аталмаган бўлиб, уларда маиший хизмат кўрсатиш корхоналари жойлашади.

Бутун комплекс тўртта уй-жой биноси, 320 ўринли болалар боғчаси, аллақачон қурилиб бўлган 240 автомашина сиғадиган ер ости гаражи (уни Тошкент бош пудратчиси — 11-«Висотстрой» трестининг 17-қурилиш бошқармасидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Қорабоев бригадаси бунёд этган), тўрт қаватли магазиндан иборат. Архитектура ансамблининг марказида Ҳамид Олимжон ҳайкали ўрнатилади.

Истиқоматчилар бир, икки ва уч хонали квартираларга кўчиб кирадилар. Уларни қаватларга тез юрар (секундига 1 метр кўтариладиган) лифтлар кўтариб чиқади. Барча балконлардаги офтобдан ҳимоя воситалари оқ алюминдан ишланган. Қурилишда пардозлашнинг бошқа элементлари билан яхши ҳамоҳанг бўлиб кетадиган зангори рангли панеллар ишлатилмоқда.

Пардозлаш ишларини Тошкентдаги 1-«Пардозлаш» трести олиб бораётган бўлса ҳам барча материаллар Москвадан келтирилаётганлигини айтиб ўтиш лозим. Бу ишда юқори сифатли бўёқлар, қоғозлар, дурадгорлик буюмлари ва донали паркет ишлатилмоқда. Барча техника ҳам Москвадан келтириляпти.

Шу йилнинг саккиз ойи мобайнида 2 миллион 700 минг сўм ўзлаштирилди. Йил охирига қадар яна 1 миллион 200 минг сўм сарфланиши мўлжалланмоқда. Шундай қилиб қурилиш суръати жадал. Бу ўйланган иш охирига етказилишидан далолат беряпти. Шундай қилиб. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида «Дўстлик» микрорайонида қурилиш ишлари ниҳоясига етади.

Қурилиш майдонида кунлар жадал боряпти. Бунёдкорликда юқорида номлари айтилгандан ташқари, яна «Главмосмонтажспецстрой» бўлинмалари, «Мосспецмонолит», «Мосмеханоконструкция», «Моссантехпром», «Мосэлектроконструкция» трестлари қатнашмоқда. Бу ташкилотларнинг ҳаммаси соатма-соат, аниқ, жипслашган, доимо графикдан ўзган ҳолда ишламоқда. «Дўстлик» микрорайони Тошкентда энг гўзал массивлардан бири бўлиб қолади.

Бу ишда «Ташгипрогор», «МНИИЭП», 1-«Моспроект» институтлари лойиҳачиларининг муносиб хизмати бор. Қурилиш лойиҳаси авторлик коллективларига С. Одилов ва Ю. Диховичний раҳбарлик қилишди. «Мостмонолитстрой» тошкентлик қурувчилар билан дўстона ҳамкорликда СССР 60 йиллигига ажойиб совға ҳозирламоқда.

И. АЛИМОВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: москвалик қурувчиларнинг В. Бичков бошлиқ пешқадам бригадаси аъзолари; пардозлаш ишларини олиб бораётган тошкентлик сайқалчилар В. Наумова ва Н. Гузияева; қаватлар кўкка бўй чўзмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,09	18,29
Хоразм	2,16	13,29
Навоий	1,45	11,25
Сурхондарё	1,72	10,56
ҚҚАССР	1,07	8,50
Қашқадарё	1,07	7,43
Андижон	1,50	7,42
Наманган	1,43	7,33
Самарқанд	1,14	6,70
Фарғона	1,33	6,51
Жиззах	0,23	1,19
Сирдарё	0,13	1,05
Тошкент	0,59	1,47
Республика бўйича:	1,26	7,75

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Бухоро	4,86	9,24
Сурхондарё	1,48	8,59
Наманган	4,30	4,30
Қашқадарё	0,70	3,81
Навоий	0,17	1,00
Республика бўйича:	1,42	6,83

10 СЕНТЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА 74.111 ТОННА ХОМ АШЁ ТАЙЁРЛАНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БУЁН ТАЙЁРЛАНГАН «ОҚ ОЛТИН» 456.495 ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.

10 сентябрь куни 4.139 тонна пахта машиналар ёрдамида териб олинди. Бир кунда 5.522 тонна ингичка толали пахта тайёрланди. 11 сентябрга қадар агрегатлар бункеридан 14.344 тонна «оқ олтин» бўшатилди.

Республикада 1.417,7 минг гектар майдондаги пахтазор дефолиация қилинди.

Кунига 2,16 процент пахта тайёрлаётган Хоразм области деҳқонлари теримда энг юқори суръатга эришмоқдалар. Бухоролик заршунослар ҳам икки процентдан кўпроқ пахта тайёрламоқдалар.

Қарши районидаги «Ленин йўли» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шомад Алиматов ва «Москва» совхозининг Соҳиб Қурбонов бошлиқ бригадалари пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисидаги рапортга имзо чекдилар.

«ПРАВДА» саҳифаларида

✦ КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Япония Социалистик партияси совет-япон муносабатлари бўйича махсус комитетининг раиси, Япония парламентининг депутати Т. Окада бошчилигидаги мазкур комитет делегацияси 4 сентябрдан 11 сентябргача Совет Иттифоқида бўлди. Японялик меҳмонлар Москвадан ташқари Эстония ССРга сафар қилдилар, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлимида, Эстония Компартияси Марказий Комитетида, СССР Ташқи ишлар министрлигида, Ташқи савдо министрлигида, Балиқ хўжалиги министрлигида, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари Союзида бўлиб, турли соҳаларда СССР билан Япония ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш масалалари бўйича фикр алмашдилар.

✦ «Корхонанинг аграр цехи» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Мақолада мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан пухта таъминлаш бўйича корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликлари олдида турган вазифалар ҳақида гапирилади.

✦ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

Хоккей

ОҚ ЙЎЛ, «БИНОКОР!»

Яқинда хоккей бўйича биринчи лигада қатнашаётган командалар мамлакат биринчилиги баҳсларини бошлашади. Тошкентнинг «Бинокор» командаси дастлабки икки учрашувни Красноярск шаҳрида Череповецк шаҳрининг «Металлург» командаси билан ўтказади. Учрашувлар 17 ва 18 сентябрь кунлари бўлади.

Команданинг Красноярск шаҳрига жўнаб кетиши олдидан бинокорчилар кенг жамоатчилик вакиллари билан учрашишди. «Бинокор»нинг катта тренери В. В. Бастерс, команда капитани В. Погорелский, коллектив комсорги О. Полушин янги мавсумга тайёргарлик ҳақида сўзлаб беришди. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари О. К. Адаманов, «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари Қ. А. Солиҳов хоккейчиларга омад тиладилар.

«Бинокор» командасининг хоккейчилари билан бўлган учрашувда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари, республика хоккей федерациясининг раиси У. У. Умаров иштирок этди ва нутқ сўзлади.

• Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

КАДРЛАРНИ ТАНЛАШ ВА ТАРБИЯЛАШ ЯХШИЛАНСИН

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг бюроси «Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш бўйича ишлари ҳақида»ги масалани қараб чиқди. Шу нарса таъкидландики, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармаси ва савдо системасининг бошланғич партия ташкилотлари кадрлар билан ишлашни яхшилаш, шу муҳим тармоқнинг айрим участкаларини ўз ишини биладиган ходимлар билан мустаҳкамлаш бўйича бир қатор тадбирларни амалга оширдилар, аҳолига хизмат кўрсатиш билан машғул бўлган ходимларни тарбиялаш, уларнинг ғоявий-сиёсий, иш малакаси ва иқтисодий билимини ошириш, оммавий касб кадрлари тайёрлашни ёшлар ҳисобига яхшилаш, шунингдек, савдога аёлларни ва шу тармоқ мутахассисларини жалб этиш масалаларига катта аҳамият берадиган бўлиб қолдилар.

Бироқ, текширув шуни кўрсатдики, савдо Бош бошқармасида кадрлар билан ишлаш даражаси ошиб бораётган талабларга ҳали жавоб бермаяпти. Бир қатор ҳолларда раҳбарлик лавозимларига етарли тайёрланмаган, ташаббуссиз кишилар тайинланади, ўзига топширилган ишнинг уддасидан чиқмаган шахсларни бир вазифадан иккинчи вазифага қўйиш фактларига йўл қўйилмоқда, савдо системаси ўрта звеносининг раҳбарлари орасидагиларнинг тўртдан бир қисми ҳатто умумий ўрта маълумотга ҳам эга эмас.

Раҳбарлик лавозимларига аёллар ва ёшлар ҳаддан ташқари кам тавсия этилмоқда. Уларнинг умумий салмоғи 27,7 ва 8,1 процентни ташкил этади.

«Ташхозторг», Киров, Ленин, Октябрь ва Собир Раҳимов райпишчеторгларининг партия ташкилотлари томонидан шаҳар партия комитети, район партия комитетларининг ва ўзларининг аёлларни савдога жалб этиш бўйича қарорлари бажарилиши юзасидан зарур ташкилотчилик ишлари олиб борилмади.

«Ташхозторг», «Ташкультторг», «Ташлимводторг»да, «Тошкент» фирмасида, Октябрь, Киров, Ленин райпишчеторгларида ва Акмал Икромов район озиқ-овқат савдоси бўлимида ишлаётган аёлларнинг умумий салмоғи паст даражададир.

Бошланғич партия, комсомол ташкилотлари, касаба союз комитетлари савдо соҳасида кадрларнинг мустаҳкамланиши тўғрисида, уларнинг маданий ҳамда маиший эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмаётирлар. Кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этиш ишида жиддий нуқсонлар мавжуд.

Айрим район партия комитетлари ва район Советларининг ижроия комитетлари савдонинг бошланғич партия ташкилотлари фаолиятига бўш раҳбарлик қилмоқдалар, уларнинг кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишидаги, савдо маданиятини кўтаришдаги роли ва активлигини етарли даражада оширмаётирлар. «Ташхлебторг», Киров, Ленин ва Собир Раҳимов райпишчеторгларида ва қатор бошқа ташкилотларда коммунистлар ўз коллективларининг фаолиятига етарли даражада таъсир кўрсатмаётирлар, ана шу коллективларда партия аъзолари кам, танқид ва ўз-ўзини танқид жуда ҳам бўш, кўполлик қилган, харидорларга ҳурматсизлик қилган, совет савдоси қоидаларини бузган ва хизмат вазифасини суиистеъмол этган шахсларга нисбатан ҳар доим ҳам етарли принципиаллик кўрсатилмайди.

Қабул қилинган қарорда КПСС XXVI съезди қарорлари талаб қилганидек савдо системасида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

Матбуот маркази хабар қилади

ПАРТИЯ ГРУППАЛАРИ ВА ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ ЯКУНЛАНМОҚДА.

ЯНГИ ТАШАББУСЛАР

«Гордорстройремонт» тресги механизация бошқармаси 2-участкасининг машинисти Г. Турсунхўжаев партия группасининг йиғилишида 7 ноябрга қадар ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини бажариш ва йил охирига қадар 50 литр ёнилғи-мойлаш материалларини тежаш мажбуриятини олди.

«Строймеханизация» тресги 1-механизация бошқармаси 2-участкасининг бульдозер-машинисти, Тошкент шаҳар партия комитетининг аъзоси, партия ташкилотчиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Т. Акромов йиллик топшириқни СССР Конституцияси куни — 7 октябрга бажариш мажбуриятини олди. Унинг бу ташаббусига партия группасидаги барча коммунистлар қўшилишди.

Ленин район партия комитетининг аъзоси Т. Громоздова йиғилишда беш йиллик топшириқни 1984 йилнинг 7 октябрида бажаришга сўз берди.

«Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси бичувчилик цехи партия ташкилоти йиғилишида коммунистлардан С. Эннанков, Н. Полсандова СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги кунигача тўрт йиллик планни бажаришга аҳд қилишди, шу цехнинг ёш коммунистлари Л. Курамшина, М. Назирова, М. Эрматова, Д. Юнусова ўзларининг аввал қабул қилган мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, мамлакатимизнинг шонли юбилейига қадар уч йиллик планни бажаришга сўз беришди.

КОММУНИСТЛАРНИНГ ЭЪТИРОЗ ВА ТАКЛИФЛАРИ ЭЪТИБОРГА ОЛИНМОҚДА

Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси мастер ёрдамчиси Б. Климентьева йиғилишда цех маъмуриятини пардозлаш агрегатининг носозлиги туфайли сифатсиз маҳсулот чиқарилаётганлиги учун танқид қилди. Партия бюроси цех маъмурияти билан ҳамкорликда масалани чуқур ўрганиб, камчиликни бартараф қилиш чораларини белгилади. Бир ҳафта давомида агрегатдаги нуқсонлар бартараф этилди, бу маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам берди.

11-«Висотстрой» тресги Паршуков етакчилик қилаётган бригада партия группасининг йиғилишида ғишт терувчи Ғ. Бойтенов қурилиш майдонида ишчилар учун дам олиш бурчаги ташкил этилмаганлиги учун трест маъмуриятини танқид қилди. Маъмурият зарур бўлган қурилиш материалларини ажратди, бригада кучи билан иш вақтидан бошқа пайтларда дам олиш бурчаги қурилди. Ҳозир бу ерда овқатланиш, сменадан сўнг дам олиш, йиғилишлар ўтказиш мумкин.

«Ўзбекхлопкомаш» бирлашмаси редуктор ишлаб чиқариши катта мастери А. Миржалилов цехни куз ва қишга яхши тайёрланмаганлиги учун танқидий фикр билдирди. Коммунистнинг эътирози эътиборга олиниб, ремонт ишлари бажарилди, ҳозир цех қайтадан жиҳозланмоқда.

«Главсредазирсовхозстрой», «Промгражданстрой» тресги 107-ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннанинг ҳайдовчиси В. Лапаев цех партия ташкилотининг йиғилишида трест раҳбарларини транспорт участкасини эҳтиёт қисмлар билан мунтазам таъминланмаётгани учун танқид қилди. Партия комитети ва трест бошқармасининг қўшма мажлисида бўлинмаларнинг таъминоти аҳволи кўриб чиқилди. Материаллар, эҳтиёт қисмлар, махсус мосламалар ажратиш ҳақида қарор қабул қилинди. Транспорт участкаси зарур бўлган эҳтиёт қисмлар билан таъминланди.

• «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«Сабзавот пештахтасига йўл»

Газетамизнинг шу йил 4 сентябрь сонида «Қишлоқ ҳақиқати», «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг қўшма рейди натижалари бўйича «Сабзавот пештахтасига йўл» сарлавҳали мақола босилган эди. Унда Тошкент аҳолисини сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашдаги жиддий нуқсонлар ҳақида сўз борган эди. Мақолада мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг магазинлари ҳамшаҳарларимизга тавсия этаётган узум, олма, тарвузларнинг сифати ниҳоят даражада паст эканлиги кўрсатиб ўтилган эди. Шунингдек, унда кўпгина сабзавот дўконларидаги маҳсулотларнинг ассортименти камбағаллиги, айрим тайёрловчилар ва дўкон ходимларининг совуққонлиги ва масъулиятсизлиги оқибатида маҳсулотларнинг кўпчилик қисми нобуд бўлаётганлиги ҳам уқтирилган эди. Ана шу мақолага редакциямиз Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министрлигидан жавоб олди. Унда жумладан шундай дейилади:

Барча чакана савдо идораларида магазинлар, база ва омборларнинг мудирлари иштирокида газеталарда босилган мақолани муҳокама қилишга бағишланган йиғилишлар ўтказилди. Нуқсонларга барҳам бериш ва савдони ташкил этиш ҳамда савдо хизмати кўрсатиш маданиятини ошириш бўйича конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

Олой бозоридаги 1-ихтисослаштирилган магазин тўлалигича қайта жиҳозланди. Қадоқлаш линияси ўрнатилди, барча компрессорлар ва совутиш жиҳозлари ремонтдан чиқарилди сув келтирилди, касса аппаратлари ўрнатилди. Магазинни етарли ассортиментда мева-сабзавот маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш мақсадида унга конкрет хўжаликлар бириктириб қўйилди.

Сирғалувчи график асосида магазинларнинг иш куни узайтирилди. Мева комбинатларида мева-сабзавот маҳсулотларини қадоқлайдиган 22 та линия ишлашга тахт қилиб қўйилди. Келтириладиган барча полиз маҳсулотлари районларнинг санитария-эпидемиология станциялари анализлари ва рухсатномаларидан кейингина реализация қилинади.

Келтириладиган мева-сабзавотларнинг сифати ва корхоналарнинг санитария ҳолатини етарли даражада назорат қилиб туриш мақсадида уларга «Ташплодоовощ» бирлашмасининг ва районларнинг чакана савдо идоралари масъул ходимлари бириктириб қўйилди.

Тошкентни мева-сабзавотлар билан таъминлаш аҳволи ҳар куни министрликнинг оператив штабида министр ўринбосарлари ва бошқармаларнинг бошлиқлари иштирокида қараб чиқилмоқда.

О. АЛИМОВ,
Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС «Енгил саноат корхоналарида меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини, илғор ишчиларнинг ускуналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ва маҳсулот тайёрлашга меҳнат сарфини камайтириш бўйича иш тажрибасини ҳар томонлама кенг ёйиш асосида меҳнат унумдорлигини янада юксалтириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Ўзбекистон пойтахтида талайгина енгил саноат корхоналарида — тўқимачилик комбинати, «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Малика» трикотаж бирлашмаси, каноп фабрикаси ва бошқаларда бригадалар ишини ташкил этишда соҳа нормасидан юқори зичликда ишлашни кенгайтиришда маълум тажриба тўпланди.

Шаҳар меҳнат коллективлари қарорда белгиланган меҳнатни ташкил этишнинг илғор формасини янада ривожлантириш, ишнинг илғор усулларини кенг ёйиш бўйича комплекс тадбирларни маъқуллаб кутиб олдилар. Илғор тажрибани ҳар томонлама — ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш ускуналар самарадорлигини оширишга, ишга қизиқишни кучайтиришга ёрдам беради.

Қимматли илғор тажрибанинг аҳамияти шундаки, уни фақат енгил саноатдагина эмас, машинасозликда, қурилиш индустриясида, ремонт-механика корхоналарида ҳам жорий этса бўлади.

Ҳозирги вазифа шундан иборатки, меҳнат коллективларини халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини, илғор бригадалар ва ишчиларнинг ускуналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш, ишлаб чиқаришни инженерлик жиҳатидан таъминлаш асосида маҳсулот бирлигига меҳнат сарфини камайтириш бўйича тажрибасини кенг жорий этишга жалб этиш учун жойларда ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш лозим.

- • Ҳаёт тақозо этади
- • *Хизмат зонасини кенгайтирайлик*
- • Тўқимачиларнинг марралари

ИБРАТ КЎРСАТИШНИНГ ДАЪВАТКОР КУЧИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПСнинг «Енгил саноат корхоналарида меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини, илғор ишчиларнинг ускуналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ва маҳсулот тайёрлашга меҳнат сарфини камайтириш бўйича иш тажрибасини ҳар томонлама кенг ёйиш асосида меҳнат унумдорлигини янада юксалтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини Тошкент тўқимачилик комбинатида зўр қониқиш билан кутиб олдилар.

— Бу қарор асосида техникага хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ҳисобига ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш бўйича тадбирларнинг амалга оширилиши, — дейди 2-фабрика кард бўлими йигирув цехи бошлиғи С. Воднев,— меҳнатга ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришнинг бригада усулига ўтишни тезлаштириш имконини беради, бригаданинг ҳар бир ишчисининг техникага хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтиришдан манфаатдорлигини оширади.

— Қарорда кўзда тутилган тадбирлар ҳаёт тақозосидир, — деб қўшимча қилди цех нормаловчиси М. Киреева. — Илғор корхоналар, саноат машъаллари тажрибасидан кўп нарсани ўрганиш мумкин. Бизнинг цехимиздан ҳам шундай мисоллар келтириш мумкинки, булар қарорнинг аҳамиятини яққол кўрсатади.

Цех мутахассислари меҳнатнинг бригада усулига ўтган коллективларнинг иш натижаларидан аниқ мисоллар келтирди.

Ҳозир янги техника участкасида бешта бригада ташкил этилди. Улар энг янги ускуналар — БД—200—М69 маркали мокисиз пневмомеханик йигирув машиналарига хизмат кўрсатишади. Қобилжон Ҳасанов бошлиқ бригада ўз ютуқлари билан доим ажралиб турибди. Бу бригада қўл остида 55 машина бор. Уларни созлаш ишларини Қ. Ҳасановдан ташқари, мастер ёрдамчилари Г. Остонов ва Ю. Қулдошев амалга оширишади. Ҳар бир машиналар группасига 11—12 йигирувчи хизмат қилади. Ишчиларнинг хизмат кўрсатиш зонаси малакасига қараб ҳар хил. Масалан, илғор йигирувчи Шоира Тошматова ўз қарамоғига 1400 камерни (соҳа зонаси 690) олди. Сўнгги пайтда ишлаб чиқариш нормасини 116 процентга етказиб адо этяпти. Шоира комбинат йигирувчилари орасида биринчи бўлиб 1984 йил ҳисобига ишлай бошлади.

Шоира етган марра — бутун бригада, цех учун даъваткор намунадир. Лекин бу маррага ёш ишчи мураббийлар ёрдамисиз етолмайди. Шунинг учун ҳам тажрибали ишчилар уларга ёрдам қўлини чўзишяпти. Коммунист Шоира Тошматова буни ўзининг бурчи ҳисоблайди. Ундан кимдир мунтазам касб ўрганади. Бошқалар ҳам ёш тўқимачилар ҳақида ғамхўрлик қилишади. Чунки меҳнатнинг пировард натижалари ҳақида ҳар бир ишчи қайғураётган бригадада, ёнида қолоқ бўлмаслигидан ҳамма манфаатдордир.

Эндиликда бригадада ёш йигирувчи Назира Аметованинг муваффақиятлари н и таъкидлашяпти. Яқингинада у Ш. Тошматовага шогирд эди. Ҳозир у мингта камерга хизмат қиляпти. Ҳозир Шоиранинг янги шогирди бор. У Зуҳра Хўжаевадир. Зуҳра цехга бундан икки ой муқаддам келган. Ҳеч шубҳасиз, у ҳам яқинда илғорлар сафидан ўрин олади.

Элдор Хабибуллин, Тоҳир Солихўжаев бошлиқ бўлган йириклаштирилган бригадаларда ҳам энг юксак меҳнат унумдорлигига эришишда мана шундай ўзаро ҳамжиҳатлик муҳити ҳукмрон. Бу бригадаларнинг ҳар бирининг ўз «лочин»лари бор. Булар социалистик мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Э. Хабибуллин бригадасида 1200 камерга хизмат кўрсатаётган Надежда Коваленко, Т. Солихўжаев бригадаси эса 1400 камерга хизмат кўрсатаётган А. Ҳикматуллина ана шундай лочинлардан саналишади. А. Ҳикматуллина зарур бўлган пайтларда 1600 та камерга ҳам хизмат кўрсатяпти. У ишлаб чиқаришда ўзининг машҳур сменчиси Ш. Тошматовадан ортда қолмаяпти.

Янги техника участкасида В. Эргашева ҳам ном чиқаряпти. У яқингинада ҳалқали йигирув машиналарида ишлаб, цехда энг юксак меҳнат унумдорлигига эришганди. Ҳозир «БД—200» маркали машиналарни ҳам қийналмай бошқармоқда. У ҳозирнинг ўзида 1200 камерда хизмат қилиб, ишлаб чиқариш нормасини 114 процент адо этди.

Шу нарса диққатга сазоворки, участканинг барча ходим ва ишчилари ёшларнинг мураббийлари бўлишди. Бу йириклаштирилган бригадаларда қолоқлар бўлмаслигига эришишда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Техникага хизмат кўрсатишнинг соҳа зонасида фақатгина цехга янги ишга келган шогирдларгина ишлашяпти. Бошқа ҳамма ишчилар зона нормасидан юқори зичликда меҳнат қиляпти.

М. В. Киреева характерли кўрсаткични келтирди: Қ. Ҳасанов бригадасида меҳнат унумдорлиги 122,7 процентни, Т. Солихўжаев бригадасида 109,5 порцентни ташкил этди.

Янги тартибга биноан Қ. Ҳасанов бригадаси маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича кўрсаткични ортиғи билан адо этганлиги учун 40 процент мукофот олди. Бу мукофот бригада аъзолари ўртасида меҳнатдаги иштироки коэффициентига қараб тақсимланди. Бундан ташқари 10 процент мукофот ҳар бир ишчига юксак меҳнат унумдорлиги учун берилди. Бошқа бригадаларда ҳам шундай бўлди.

Ёш ишчилар —студентлар М. Зиёдова ва М. Хазратова бошлиқ тозалаш бригадаларида иш ҳақи 20 процентдан кўпроққа ўсди.

— Меҳнатга ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришнинг бригада усулига ўтиб ишлаётган ва кўп станокларга хизмат кўрсатаётган ишчиларни олдинда янги имтиёзлар кутади,— дейди цех бошлиғи қарор мазмуни билан танишгач. — Масалан, отпускани олайлик. Ҳозир ишлашнинг тўртинчи йилида бир кун, бешинчи йилида икки кун, олтинчи йилида уч кун, еттинчи йилида турт кун қўшилади. 1983 йилдан бошлаб икки йил ишлагандан сунг кўп станокчилар отпускаларига бирданига уч кун қўшилади. Бундан ташқари касб маҳорати учун қўшимча ҳақ тўлаш кўзда тутилади.

Ҳозирнинг ўзида минг камерга хизмат кўрсатаётган ишчи 250 — 270 сўм ишлаяпти. Одамлар бу ғамхўрликни юқори баҳолашмоқда.

— Шуни айтишим мумкинки, — деб қўшимча қилади С. Воднев, — бизнинг янги техника участкамизда коллектив яхши кайфият билан, уюшиб меҳнат қиляпти, Кадрлар қўнимсизлиги жуда камайди. Эндиликда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг енгил саноат меҳнаткашлари ҳақида, уларга ғамхўрлик билан суғорилган қарори эълон қилингач, муқим коллектив юзага келтириш, беш йилликда янги марраларни эгаллаш учун қулай шароит юзага келади.

И. МАРГОНИН,
кўп нусхали «Голос текстильщика» газетаси редактори.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси. Бу ерда бош ишлаб чиқаришнинг тўқув цехида ускуналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтирган ишчилар кўп.

СУРАТДА: энг яхши тўқувчилар, коммунистик меҳнат зарбдорлари (чапдан-ўнгга) Надежда Ибодбекова ва Татьяна Кардаш. Бу тўқувчилар ҳозир олтитадан агрегатга хизмат кўрсатишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕЖАЛАР КАТТА

Ускуналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ва уни рағбатлантириш, бу участкаларда меҳнатни ташкил қилишнинг бригада усулини жорий қилиш борасида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС қабул қилган қарор «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи томонидан қизғин кутиб олинди. Бу ерда яқинда замонавий техника билан жиҳозланган янги танда-йигирув цехи ишга туширилди. Шунингдек, ип газлама қайта ишланадиган йигирув участкаси ҳам ривожланмоқда. Шу билан бир қаторда филиалнинг тўқув участкасида ишлаб чиқариш яхши йўлга қўйилади. Ишчиларнинг хизмат зонасини кенгайтиришга интилишлари кейинги йилларда, айниқса, сезиларли даражада юксалди.

Корхонада 200 дан ортиқ тўқувчи ўзига белгиланганидан кўпроқ дастгоҳларда ишламоқда. Шулардан бири — Машкура Қодировадир.

Таниқли йигирувчи ўн биринчи беш йилликда катта марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. У Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллик юбилейини ўн йиллик планни бажариш билан кутиб олишга сўз берган. М. Қодирова бунга қандай. эришади? 1981 йилнинг бошида М. Қодирова «Кокетт—2» типидаги машиналардан бештасини бир ўзи бошқарди. Айни пайтда уларнинг сони олтитага етказилди. Бу илғор тўқувчига ҳар куни белгиланган нормага қўшимча равишда ўнлаб килограмм трикотаж топшириш имконини бермоқда.

Танда-йигирув агрегатларида корхонанинг Т. Кардаш, Р. Мирзаева, М. Файзиева, Д. Эргашева сингари илғор ишчилари ҳам купстанокчилик ҳаракатига қўшилишиб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

— Кўп станокларда хизмат кўрсатиш, — дейди бирлашма бош инженери В. Малькин, — меҳнатни интенсивлаштириш формаларидан биридир.

Шунинг учун кўпстанокчилар эришаётган юксак курсаткичлар бежиз эмас. Аммо уларнинг барчаси ҳозир якка тартибда ишламоқда. Ана шу участкаларни бирин-кетин бригада формасига ўтказиш мўлжалланмоқда. Бу — жиҳозлардан унумли фойдаланиш ва меҳнат унумдорлигини оширишга кенг йўл очиб беради. Бу масалани ҳал қилиш керак.

Корхонада бу йўналиш бўйича қандай ишлар қилиняпти? Ҳозир «Малика»нинг цехларида 60 та бригада вужудга келтирилган. Бу бригадаларда 1,4 минг турли касблардаги ишчи илғор методга ўтиб меҳнат қилмоқда. Бу бирлашма умумий ишчилар сонининг 30 процентини ташкил этади. Техник-иқтисодий кўрсаткичларни текшириш шуни кўрсатдики, бригада формасига ўтиб ишлаётган бригадаларда маҳсулот сифати ниҳоятда яхши бўлмоқда.

Тикувчилик участкасида Тамара Лепа бошчилигидаги бригада, айниқса катта кўрсаткичларга эришди. Бу ерда план-топшириқлар 150 процентга етказиб бажарилмоқда. Маҳсулот эса фақат биринчи навга топширилмоқда.

— Партия ва ҳукуматимиз қарорини, — дейди корхона партия комитети секретари К. Тишина, — коллективларда кенг тарғиб қилиш ва ёйишни мўлжаллаб қўйганмиз. Ўйлаймизки, бу иш бирлашмада кенг миқёсда амалга оширилади. Бу борада тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди.

Яқинда бирлашма мутахассислари — мастер ёрдамчиси З. Голошчапова ва нормировкачи К. Резметовалар Подмосковьедаги трикотаж ишлаб чиқариш корхоналарида бўлишди. Улар Дзержинский номидаги фабрика бригадаларининг илғор метод асосида амалга оширaётган хайрли ишлари билан танишишди. Қизиқарли тажриба. Бу тошкентлик трикотажчиларнинг тўқув участкаларида меҳнатни комплектлаштириш ва ташкил этиш бўйича ишларга ёрдам беради.

Йил охиригача бу ерда бригада методи бўйича ишловчилар 35-40 процентга ошади.

М. АВЕРИН.

• Олимлар — беш йилликка

Ҳосил мўл бўлади

Бухоро районидаги Энгельс номли колхознинг Комил Жумаев бригадаси пахта далаларида бўлган мутахассислар натижа жуда яхши деган фикрга келдилар. Жала, қаттиқ шамоллар ва чанг бўронларга қарамай, ғўза бақувват эди. Деҳқонлар биронта ҳам бегона ўти бўлмаган топ-тоза далани, 8—10 тадан кўсаклари бўлган бўлиқ ғўза тупларини меҳмонларга фахрланиб кўрсатмоқдалар. Шунда албатта республика олимлари шанига миннатдорчилик сўзлари айтилмоқда.

Бригада пахтакорлари шу йилнинг кўкламида «Тошкент—1» пахтасининг уруғлигини полимер капсулага солинган ҳолда экдилар. Бу методни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси полимерлар химияси ва физикаси институтининг мутахассислари ишлаб чиққандилар. Шунда институт олимлари берган тавсиялар тўғрилигига қаноат ҳосил қилдилар. Чигит одатдагидан олти кун барвақт қийғос униб чиқди, уруғлик май ойидаги ёмғирлардан чириб кетмади. Ғўза тез ўсди ва касалликка чалинмади.

Бунинг устига найчага олинган бундай уруғлик чигит экилган гектарнинг ҳосили одатдаги чигит ҳосилига нисбатан 3—3,5 центнер кўпроқ бўлди. Буни бултур Бухоро областининг шимолидаги пахтакорлар текшириб кўрдилар. Бу ердаги Қоракўл районининг «Москва» ва Ленин номли колхозларида уруғликнинг полимер «тўни» синовдан ўтди. Ҳозир 8,6 минг гектардан кўп ерга шундай уруғлик экилган. Пахта далаларининг меҳнаткашлари шу майдонлардан область хирмонига пландан ташқари юзлаб тонна пахта ҳосили топширишни мўлжаллаб турибдилар.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

• ЭКОНОМИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Чангдан... қурилиш материали

«Самарқанд р а д о строй» трестида шпаклевка тайёрлашда тақчил бўр ўрнига мармар чангидан фойдаланила бошланди. Янги технологияни Самарқанд Давлат университети физик ва коллоид химия кафедрасининг олимлари таклиф этдилар. Бу таклиф шпаклевка сифатини яхшилади ва ташлаб юбориладиган чиқитдан фойдаланишга имкон берди. Республиканинг тоштарошлик корхоналарида кўпдан-кўп мармар чанги йиғилиб қолган. Айни маҳалда бўрни Оренбургдан ташиб келтиришга тўғри келмоқда, натижада ортиқча ҳаражат қилинмоқда.

«Самарқанд р а д о строй» трестининг ходимлари маҳаллий хом ашёдан фойдаланиш туфайли ҳар йили беш минг сўмдан кўпроқ пулни тежайдилар.

Мутахассисларнинг ҳисобларига кўра, мармар чангидан дераза замазкаси ва бошқа бинокорлик материалларини тайёрлашда ҳам бемалол фойдаланса бўлади.

[ЎзТАГ].

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

САМАРАЛИ ЯНГИЛИК

БЕРЛИН. ГДР мутахассислари ишлаб чиққан электрон нур ёрдами билан пайвандлаш автомат установкаси ишлаб чиқариш жараёнини мустақил бошқармоқда. Унинг универсал ҳисоблаш-ечиш қурилмаси меҳнат унумдорлигини анча ошириш, электр энергия сарфини камайтириш имконини берди. Янги агрегат ғоят қувватли бўлганлиги туфайли йўғонлиги 80 миллиметр бўлган пўлат заготовкаларни ҳам тайёрлай олади.

Ҳозирча бу янги қурилма синаб кўрилмоқда, лекин республикадаги бир қанча саноат корхоналари уни сотиб олиш учун талабнома юборишди. Бундай қизиқиш тамомила тушунарлидир: мана шу саноат роботининг конструкцияси ундан ишлаб чиқаришнинг турли участкаларида фойдаланиш имконини беради.

Микроэлектр о н и кани ва ҳисоблаш техникасини жорий этиш — шу беш йилликда ГДР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан биридир.

Тез суръатлар билан

ГАВАНА. Куба никель саноати корхоналарини модернизациялаш тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Қанд билан бир қаторда никель ҳам республика валюта тушумларининг муҳим манбаидир.

Мамлакат шарқидаги Моа шаҳрида жойлашган «Педро сотто альба» кон-қайта ишлаш комбинатини қайта қуриш ва кенгайтириш учунгина 108 миллион песодан кўпроқ маблағ ажратилди. Ҳозиргача шу маблағнинг кўп қисми ўзлаштирилди. Бу эса никель концентрати ишлаб чиқаришни революциядан аввалги даврдагига нисбатан бир неча баравар кўпайтириш имконини берди.

Куба никель саноатини реконструкция қилиш ва модернизациялаш соҳасидаги ишлар Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан 1977 йилдаёқ бошланган эди. Айни вақтда бинокорлар яна бир — мамлакат шарқидаги Пунта-Горда шаҳрида никелни қайта ишлайдиган учинчи комбинатни қуришга киришдилар.

Бу — Кубада энг йирик қурилишлардан биридир. Бу ерда кубалик инженерлар, техниклар ва ишчилар билан бирғаликда 400 га яқин совет мутахассислари ҳам меҳнат қилмоқдалар. Комбинат билан ёнма-ён никель заводлари машина-ускуналарини ва кон-руда техникасини ремонт қиладиган цех барпо этилмоқда. Шу цехнинг ишга туширилиши билан эҳтиёт қисмларга бўлган ўткир проблема ҳам ҳал этилади.

Голландиядаги сайлов якунлари

ГААГА. Голландияда навбатдан ташқари бўлиб ўтган парламент сайловида мамлакат территориясида Американинг қанотли ракеталари жойлаштирилишига қарши кураш шиори остида ҳаракат қилаётган Меҳнат партияси муваффақиятга эришди. Бу ерда эълон қилинган дастлабки маълумотларга кўра, социалистлар 150 ўриннинг 47 тасига эга бўлиб, парламентдаги вакиллари сони жиҳатидан энг катта партия бўлиб қолди. Парламент иккинчи палатасининг олдинги составида Меҳнат партияси 44 ўринга эга эди.

Собиқ бош министр А. Ван Агт бошчилигида НАТО нинг ракеталар борасидаги қарорлари бажарилиши учун курашаётган христиан-демократик даъват партияси анча кам овоз олиб, 45 ўринга эга бўлди. Илгари бу партия 48 ўринга эга эди.

Аввалги ҳукумат коалициясининг учинчи шериги бўлган демократлар — 66 партияси жиддий муваффақиятсизликка учради. Бу партия вакиллари овозларнинг деярли учдан икки қисмидан маҳрум бўлиб, энди илгариги 17 та ўриндан атиги 6 та парламент аъзосига эга бўладилар.

Аввал христиан-демократик партия ва демократлар — 66 партияси учун овоз берган кўпгина сайловчилар бу галги сайловда ўз овозларини консерватив позицияларда туриб иш кўраётган ўнг либераллар — озодлик ва демократия йўлида курашувчи халқ партияси номзодлари учун бердилар. Бу партия парламентдаги ўз вакилларини 26 ўриндан 36 ўринга кўпайтирди.

Нидерландия Коммунистик партияси парламент составида 3 ўринни сақлаб қолди.

Партиялардан биронтаси ҳам Голландия парламентининг иккинчи палатасида кўпчилик ўринга эга бўлмаганлиги туфайли гап яна коалиция хукумати тузилиши тўғрисида бориши мумкин, холос.

Оммавий ишсизлик

САН-ФРАНЦИС К О. Американикларнинг кўпчилиги АҚШ гражданларининг деярли ўндан бир қисмига тааллуқли бўлган ишсизлик учун Рейган маъмурияти жавобгардир, деб ҳисоблайди. Энг катта саноат штати Калифорнияда ўтказилган жамоатчилик фикрини сўраб чиқиш кампанияси ана шундан далолат беради. Бу кампания натижалари «Сан-Франциско кроникл» газетасида эълон қилинган.

Сўраб чиқилган кишиларнинг қарийб 60 проценти ялпи ишсизлик Вашингтоннинг қуролланиш пойгасига, энг аввало ядровий қуролланишга қаратилган сиёсатининг бевосита натижасидир, деди ҳарбий бюджет доимо социал программалар учун ажратиладиган давлат маблағини қисқартириш эвазига оширилмоқда. Бу эса миллионлаб американикларнинг аҳволини янада оғирлаштиради.

АҚШ нинг майда миллат вакиллари олдида айниқса кескин проблемалар турибди. Сўнгги расмий маълумотларга кўра, негрларнинг деярли бешдан бир қисми меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум, қора танли ёшлар ўртасида ишсизлик 50 процентдан ҳам ошиб кетган.

Америка экономистларининг эътироф этишича, маъмуриятнинг ҳозирги сиёсати сақланиб қолган тақдирда, Қўшма Штатларни қамраб олган иқтисодий тушкунлик яқин йилларда тўхтамайди, иш билан таъминланиш соҳасидаги аҳвол яхшиланмайди.

* * *

КОПЕНГАГЕН. Шу йилнинг сентябрь ойи бошларида Данияда 270 мингдан ортиқ киши ишсиз эди. Дания меҳнат департаменти хабар қилганидек, сўнгги ҳафта мобайнидагина мамлакатда расмий равишда рўйхатга олинган ишсизлар 2500 кишига ошган.

Маориф системасида тангликк

НЬЮ-ЙОРК. АҚШда янги ўқув йили бутун маориф системасини қамраб олган ғоят чуқур молиявий кризис вазиятида бошланди. «Нью-Йорк таймс» газетаси шу ҳақда хабар қилиб, президент Рейган сиёсати мамлакат ўқув юртларига ниҳоят кўп зарар келтирганлигини таъкидлаб ўтди. Президент «Американи қайта қуроллантириш» кўп миллиардлик программасини пул билан таъминлаш мақсадида мактаблар, коллежлар, университетларга ёрдам кўрсатиш борасидаги бир қанча федерал программаларни қисқартириб юборди, баъзиларини эса бутунлай бекор қилди.

Пировард натижада расмий Вашингтоннинг бундай сиёсатидан Қўшма Штатдаги ёш авлод зарар кўрмоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, «мамлакатнинг кўпгина районларидаги мактаблар маъмуриятлари энди ўқув программаларини қисқартириш ва синфларни камайтиришга мажбур бўлмоқда». Бошқача қилиб айтганда, Америка ўсмирлари олаётган билимнинг сифати тўхтовсиз пасайиб бормоқда.

Чехословакиянинг Остров-на-Огрже шаҳридаги машинасозлик заводида бўлажак Брно саноат ярмаркасида намойиш этиладиган қўшалоқ троллейбуснинг намунаси яратилди.

Янги машина аввалги троллейбуслардан ўзининг шинамлиги, бошқариш осонлиги билан ажралиб туради. Энг муҳими тиристорлардан фойдаланилганлиги туфайли энергияни кам сарфлайди.

СУРАТДА: янги троллейбус. ЧТК—ТАСС фотоси.

Бўронлар, тошқинлар

РИМ. Апеннин ярим ороли бирданига совиб кетди. Шимолда ҳам, жанубда ҳам қаттиқ шамол бўлиб, кўп ёмғир ёғди. Италиянинг марказий областида ҳақиқий бўрон бўлди. Шамол дов-дарахтларни, реклама щчитларини, томлардаги телевизион антенналарни ерга қулатарди. Болонья шаҳридан сал наридаги гидроэлектростанц и я д а яшин катта ёнғин чиқарди.

Дўл аралаш ёққан шаррос ёмғир Тоскана области қишлоқ хўжалиги учун ҳақиқий офат бўлди. Бир қанча районларда узум ҳосилининг анча қисми яроқсиз ҳолга келди, зайтунзорлар пайҳон бўлди. Қишлоқ хўжалигига етказилган зарар бир неча миллиард лирага боради. Пожибонсида (Сиена вилояти) бир аёл дўл остида қолиб, жиддий жароҳатланди. Айрим дўл доналарининг вазни 350 граммгача борарди.

Абруцци областида об-ҳавонинг бузилиши натижасида электр энергияси таъминотида узилиш[illegible] бўлди. Местре шаҳрида бўлган тошқин натижасида, кўчаларни, подвалларни ва ҳатто биноларнинг биринчи қаватларини сув босди.

* * *

САН-ФРАНЦИС К О. Аляскада қаттиқ зилзила бўлди. АҚШ геология бошқармасининг маълумотларига кўра ер ости силкинишининг қуввати Рихтер шкаласи бўйича 5,5 баллга етди. Зилзила маркази Кадьяк шаҳридан 12 километр жануби-шарқда эди.

* * *

ТОКИО. Япониядаги Хоккайдо оролининг жануби-шарқий районларида зилзила бўлди. Немуро шаҳридаги ер ости силкинишлари кучи Японияда қабул қилинган етти балли шкалага мувофиқ икки баллга етди. Зилзила ўчоғи Хоккайдо соҳиллари ёнида океан юзидан 40 километр чуқурлик[illegible] бўлди.

* * *

Япониядаги Канто текислигининг катта қисмида зилзила бўлди. Японияда қабул қилинган етти балли шкалага мувофиқ Тиба префектурасида 3 балл, Токио ва Иокогамада 2 балл куч билан ер ости силкинишлари бўлиб ўтди.

* * *

АДДИС-АБЕБА. Эфиопиянинг бир қанча шимолий, шарқий ва жанубий районларида қурғоқчилик ҳавфи бор. Расмий маълумотларга кўра, Эритрея, Хararге, Бале ва Сидамо вилоятларида ёғингарчилик ғоятда кам бўлмоқда. Ҳолбуки бутун мамлакатда ҳали катта ёмғир мавсуми тугагани йўқ. Ёғингарчилик оз бўлганлиги натижасида шу вилоятлардаги буғдой, маккажўхори ва бошқа донли экин майдонларига ҳозирнинг ўзидаёқ каттагина зарар етган.

Ҳукумат қишлоқ аҳолисига ёрдам кўрсатиш учун шошилинч чораларни кўриб, яқин фурсатда бу жойларга 600 минг тонна чамаси озиқ-овқат юборади. Яқинда фалокат юз берган районларга келган БМТ махсус комиссияси рўй берган аҳвол ниҳоятда жиддийлигини қайд этди ва қурғоқчилик оқибатларини бартараф этиш учун Эфиопияга шошилинч халқаро ёрдам кўрсатиш зарурлигини таъкидлади.

* * *

ЛУСАКА. Жанубий Африкадаги Дурбан шаҳрининг Луиса-Бота аэропортида бензин омборига яшин тушиб, ёниб кетди. Аланга 15 метргача баландликка кўтарилди. Аэропорт биноси ва иморатларга жиддий зарар етказилди, минглаб литр ёнилғи ёниб кетди.

Жўрабек Муродов:

«ТОЖИКИСТОН ЎҒЛИДУРМАН, ЎЗБЕГИМ ФАРЗАНД ДЕГАЙ...»

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ХОНАНДА ЖЎРАБЕК МУРОДОВ БИЛАН СУҲБАТ

Санъаткор учун халқ эътиборидан, меҳр-муҳаббатидан буюкроқ мукофот йўқ. Бунинг учун у халқининг орзу-армонларини куйлаши, у билан бирга қадам ташлаши, ҳамнафас бўлиши зарур. СССР халқ артисти, ўзбек ва тожик халқлари учун бирдек қадрли бўлган Жўрабек Муродов ана шундай бахтга сазовор бўлган санъаткорлардан бири. У Тожикистон Давлат филармониясининг ва «Зарафшон» ашула ва рақс ансамблининг бадиий раҳбаридир. Шу кунларда Жўрабек Муродов шаҳримизда меҳмон бўлиб турибди. У «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалида иштирок этмоқда. Қуйида унинг мухбиримиз Н. Муҳаммадиев билан қилган суҳбатини диққатингизга ҳавола этамиз.

Биз санъаткор билан «Ўзбекистон» меҳмонхонасининг 13-қаватида учрашдик. У эндигина репетициядан қайтиб келган, бироз ҳорғин бўлишига қарамасдан, ансамбль коллективи билан бўлажак концертлар, Бухоро областига сафар ҳақида сухбатлашар, уларга йўл-йўриқлар берарди. Суҳбатимиз ўз-ўзидан тезда қовушиб кетди. Истараси иссиқ, қотма гавдаси ўзига ярашиб тушган санъаткор ўз унвонлари ва шуҳратига нисбатан камтар, камсуқум эди. У ўрнидан туриб. хона деразасини очиб юборди. Тошкентнинг кузги салқини дарров сезилди. У чироқлари жимирлаб турган кўчаларга, муҳташам биноларга боқиб. деди:

— Фестиваль ташкил этилганлиги ва анъанавий бўлиб қолиши жуда соз. Айниқса, унинг номи жуда яхши топилган. Ана шу олтин куз, ҳосиллар жамланадиган, сарҳисоб қилинадиган фасл ҳаммамиз учун қадрли. Тошкентнинг гўзаллиги эса мени ҳамиша мафтун этади. Айниқса, зилзиладан кейинги йилларда шаҳар тамомила бошқача қиёфа касб этди. Замонавий бинолар, ажойиб хиёбонлар шаҳар чиройига-чирой қўшиб турибди. Ҳозиргина В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройидан келдим. Бу сарой тўла маънода СССР халқлари дўстлигига қўйилган муҳташам обидадир.

— Хурматли Жўрабек Муродович, ўзбек тингловчилари Сизнинг ижодингиз билан яхши таниш. Қўшиқларингиз ўзбек хонадонларида янграб туради. Тўй ва тантаналарда даврага файз киритади. Албатта. Сизнинг санъатдаги илк қадамларингиз қандай бошланганлигини билиш улар учун жуда қизиқ.

— Мен Тожикистоннинг Айний районидаги Куҳруд қишлоғида туғилганман. Отам қўшиқ айтишни жуда яхши кўрарди. Онам ҳам тожик классикларининг энг машҳур рубоийларини ёддан биларди. Баъзи оқшомларда отам гоҳида ҳазин, гоҳида ўйноқи тожик халқ қўшиқларини куйлаганида, гўё сеҳрлангандек маҳлиё бўлиб қолардим. Тожик халқ оҳанглари ўша ёшлик дамларимдаёқ қулоғимга сингиб қолди. Мактабда ўқиб юрган йилларимда бадиий ҳаваскорлик тўгарагида иштирок этдим. Сўнгра Ленинобод педагогика институтида таълим олдим. Студентлик йилларимда ижро этган бир қатор қўшиқларим тингловчиларга маъқул бўлди. Қўшиқчилик санъатининг сирларини пухта эгаллаш устида тинимсиз изландим. 1963 йили Душанбе шаҳрида республика ҳаваскорларининг кўриги бўлиб ўтди. Ана шу кўрикда мен ижро этган қўшиқлар жюри аъзоларига маъқул бўлди. Ҳаваскорлардан уч кишини Тожикистон Давлат Филармониясига ишга таклиф этишди. Ана шу дамдан бошлаб катта санъат йўлига қадам қўйдим. Яқинда «Ирфон» нашриёти юзта қўшиғимни ноталари билан бирга алоҳида китоб ҳолида нашр этди. Уларнинг музикасини ҳам ўзим ёзганман.

— Қандай мавзулар Сизни кўпроқ қизиқтиради? Репертуар танлашда нималарга эътибор берасиз?

— Қўшиқларим мавзуси ранг-баранг. Ленин, партия. Ватан. Она ер ҳақида меҳр билан куйлайман. Меҳнат завқи, ота-она ва фарзандга муҳаббат мавзулари ҳам репертуаримдан кенг ўрин олган. Албатта, лирик қўшиқларим ҳам кўп. Одатда ўзим ёқтириб қолган шеърни қайта-қайта ўқийман, мазмунини чуқур ҳис этишга интиламан. Гоҳида унинг куйи ўз-ўзидан куйилиб келади. Баъзи ҳолларда бастакорлар билан ҳамкорлик қиламан. Тожик бастакорларидан Ш. Сайфиддинов, С. Хамроев, Қ. Яхёев, Ф. Одинаев, З. Шаҳидийлар мен учун куй ёзиб беришади. Чет элларга қилган сафаримдан ҳам иложи борича бирорта қўшиқ ўрганиб келишга ҳаракат қиламан.

— Чиндан ҳам жуда кўп чет мамлакатларда меҳмон бўлгансиз. Бу сафарлар давомида бўлиб ўтган қандай учрашувлар хотирангизда из қолдирган?

— Канада, Австрия, Туркия, Бельгия, Сурия, Ироқ, Эрон сингари чет давлатларда, қатор социалистик мамлакатларда бўлганман. Яқиндагина Афғонистон ва Япониядан қайтиб келдим. Япониянинг ўндан ортиқ шаҳрида бўлиб. 20 дан ортиқ концерт бердик. Ижро этган қўшиқларим. Тожикистон ССР халқ артисти Малика Қаландарова ижросидаги рақслар жуда яхши кутиб олинди.

Албатта, сафарлар давомида хилма-хил учрашувлар бўлади. Масалан, Бельгияда бир ватандошимизни учратиб қолдим. У меҳмонхона олдида бизга тикилиб турар, аммо яқинлашишга ботинолмасди. Ниҳоят келиб. биз билан кўришди ва йиғлаб юборди. «Менда ҳамма нарса бор, фақатгина бир нарса, ҳамма учун энг азиз ва муқаддас бўлган Ватан йўқ». — деди у. Ана шу сўзлар сира қулоғимдан кетмайди. Покистонда ҳам бир гуруҳ ҳамюртларим мени ўраб олишган, қўлларимни кўзларига суришган эди. Кейинги сафар бир ҳовуч юрт тупроғини келтиришимни илтимос қилишганди. Чет эл сафарларидан ҳамиша она-Ватанимизга меҳр-муҳаббатим юз чандон ортиб қайтаман.

— Ўзбек санъаткорлари билан доимо ҳамкорлик қилиб келасиз. Ана шу ҳақда ҳам гапириб берсангиз.

— Мен деярли барча ўзбек санъаткорларини яхши биламан. Уларнинг кўпчилиги билан дўстона алоқалар ўрнатганман. Менинг назаримда, Фахриддин Умаров халқ дилидагини топиб куйлайдиган санъаткорлардан бири. Олмахон Ҳайитова, Бобомурод Ҳамдамов, Отажон Худойшукуров, Шерали Жўраев, Ортиқ Отажонов, Камолиддин Раҳимов, Ғуломжон Ёқубов каби қўшиқчиларнинг ижрочилик маҳоратини юксак қадрлайман. Биз бир-биримиздан ўрганамиз, тажрибаларимиз ва ютуқларимизни баҳам кўрамиз.

— Қўшиқчи учун шоирлар билан ҳамкорлик қилиш жуда муҳим аҳамиятга эга. Сиз қайси шоирлар ижодини ёқтирасиз?

— Мен кўп йиллар мобайнида атоқли шоир Мирзо Турсунзода билан ҳамкорлик қилиш бахтига муяссар бўлганман. Шоирнинг чуқур мазмунли, жарангдор шеърлари менга жуда ёқади. Шу сабабли унинг қатор шеърларига куй басталаб, ижро этганман, Шерали Лойиқ, Файзулла Ансорий, Бозор Собир, Мастон Шерали, Аминжон Шукуҳий каби шоирлар билан ҳамкорлигимиз яхши самаралар берди. Албатта, тожик классикларининг асарларини алоҳида меҳр билан куйлайман. «Шашмақом» оҳанглари, халқ куйлари қалбимга жуда яқин. Ўзбек шоирларининг шеърлари асосида яратилган анчагина қўшиқларим бор. Улуғ мутафаккир шоир Алишер Навоий ғазалларини севиб мутолаа қиламан. Уларнинг бир қанчасига ўзим куй басталаганман. Атоқли адиб Шароф Рашидов шеъри асосида яратган «Дўстлик вальси» қўшиғим ҳамиша тингловчилар олқишига сазовор бўлади.

— Ўзбек ва тожик халқлари қадимдан қон-қариндош. Бу дўстлик самараларини нималарда кўрасиз?

— Ҳа, чиндан ҳам халқларимиз узоқ асрлар давомида ёнма-ён яшаб, бир дастурхондан туз тотиб келган. Куй-қўшиқлар и м и з ҳам, урф-одатларимиз ҳам деярли бир хил. Мен бу дўстлик ҳақида ўйлаганимда, энг аввало, Абдурахмон Жомий ва Алишер Навоий каби буюк алломаларнинг дўстлиги, ҳамкорлиги, бир-бирига ғамхўрлиги кўз олдимга келади. Улар яратган дурдоналар бугунги кунда иккала халқ учун ҳам бирдек қимматли.

Эндиликда бу дўстлик яна ҳам мустаҳкамланиб янги мазмун кашф этди. Биз худди бир ота-онанинг фарзандларидекмиз. Қўшиқларимдан бирида шундай сатрлар бор: «Тожикистон ўғлидурман, ўзбегим гуфто писар...» Ҳам тожик, ҳам ўзбек тилларида ижро этиладиган бу қўшиқ ҳамиша қизғин кутиб олинади.

Дўстлигимиз самараларини деярли ҳамма соҳаларда кўриш мумкин. Совет даврида халқларимиз маданияти юксак чўққиларга эришди. Дўстона алоқалар эса тобора кенгайиб боряпти. Шу кунларда бўлиб ўтаётган «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали ана шу самараларни яққол намойиш этади.

Ба хонандагони газетаи «Тошкенти оқшоми» аз номи санъаткорони тоҷик муваффақиятҳо ва пешравиҳо орзу дорам.

Ҷўрабеки Шумо!

Мурод[illegible]

«Тошкент оқшоми» газетаси ўқувчиларига тожик санъаткорлари номидан муваффақият ва ютуқлар тилайман.

Сизнинг Жўрабегингиз».

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига рассомлар туҳфаси

Пойтахт чиройига чирой қўшиб

Диаметри 60 миллиметрли бронза доира марказида Тошкент гербининг бўртма нақши туширилган. Гербнинг атрофи эман дарахти шохчалари ва барглари билан ўралган. Герб тепасида «Тошкент», пастда эса «2000 йил» ёзувларини ўқиймиз. Медалнинг орқа томонида Тошкентдаги бинолар ва В. И. Ленин ҳайкалининг тасвири туширилган. Қуйироқда эса 1983 йил рақами акс этган.

Таниқли тошкентлик медалчи-рассом Константин Назаров Тошкентнинг бўлажак юбилейи шарафига ишлаб чиққан ёдгорлик медали ана шундай кўринишга эга.

Тошкентнинг 2000 йиллигига рассомлар, графиклар, ҳайкалтарошлар, амалий санъат усталари ,халқ ҳунармандлари актив ҳозирлик кўрмоқдалар. Тошкентдаги амалий санъат тажриба-ижодий комбинатининг устахоналаридан бирида яқинда учта бўртма нақшли панно тайёрланди. Улар «Шаҳар», «Пахта», «Куй» деб аталади. Бу асарлар муаллифи таниқли монументалчи рассом Сафарниёз Султонмуродовдир. Паннолар Давлат радио комитети янги биносининг ички қисмини безайди. С. Султонмуродов метронинг янги «Тошкент» станцияси безакларини ҳам яратмоқда.

Рассомларнинг янги асарлари «Баҳор» концерт залининг меъморий кўринишини ўзгартириб юборди. Дамир Рўзибоев яратган «Созандалар» ҳайкали, амалий санъат устаси И. Липиене ишлаган ойнаванд шифт-қандил, Баҳодир Жалолов ишлаган «Рақснинг туғилиши» асари зал чиройига чирой қўшди.

Рассом Баҳодир Жалолов В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройини безашда ҳам иштирок этди. У яратган «Инсон тафаккури тантанаси» деб аталган асар бу ердан доимий ўрин олди.

Абдумалик Бухорбоев Тошкентда мозаика санъатини илк бор қўллаган санъаткорлардан биридир. В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройини безашда иштирок этган рассом ўзининг монументал асарлари учун Ўзбекистоннинг рангли тошларидан жуда ўринли фойдаланган. У ҳозирги пайтда тошкентлик меъморлар билан биргаликда метронинг «Ўзбекистон» станцияси безакларини яратмоқда.

Тошкентлик меъморлар ва рассомларнинг катта группаси метронинг Алишер Навоий станцияси безаклари устидаги ишни ниҳоясига етказди. Ижодий коллектив эндиликда ана шу безакларни амалда яратишга киришди. Унинг муаллифларидан бири атоқли санъаткор Чингиз Ахмаровдир. Лойиҳаларни, тайёр безакларни, расмлар чизилган сопол тахтачаларни кўздан кечириб, Чингиз аканинг изоҳларини тинглаганда ижодий коллектив бу ерда акс эттирмоқчи бўлган асосий ғоя ўз-ўзидан равшан бўлади. Буюк ўзбек шоири Алишер Навоийнинг бутун улуғворлиги ва инсонийлигини кўрсатиш — рассомлар ва меъморлар кўзда тутган мақсад ана шу.

Станция деворларини шеърият, музика, тасвирий санъатга оид композициялар безайди. Вестибюль ўртасида эса Алишер Навоийнинг бўртма тасвири туширилади. У рассом Аҳмад Шоймуродов томонидан яратилган.

2000 йиллик арафасида пойтахтимизни янги саккизта ҳайкал безайди. Бу шарафли вазифани Ўзбекистон маданият министрлиги ёдгорликлар ва тасвирий санъат асарларини муҳофаза қилиш бўйича Бош бошқармасининг тажриба-ҳайкалтарошлик ишлаб чиқариш комбинати коллективи амалга оширмоқда.

Комбинатда, жумладан, Н. В. Гоголь ҳайкали устида иш олиб боришяпти. Бу ҳайкалнинг баландлиги 5 метр бўлади. У бронзадан қуйилиб, шаҳар майдонларидан бирига ўрнатилади. Ҳайкал устида Николай Томский ишламоқда. Яқин вақт ичида Фурқат, Акмал Икромов, Йўлдош Охунбобоев, Ҳамид Олимжонга ҳам бронза ҳайкал қад кўтаради. «Шарқнинг озод аёли» ҳайкали устида ҳам қизғин иш олиб борилмоқда. Бу асарлар Ш. Ахметов. В. Лунев, Л. Рябцев, шунингдек, қуювчилар ва бошқа мутахассислар томонидан яратилмоқда. Бу ўз-ўзидан тушунарли албатта. Чунки ҳар бир ҳайкал тошда ёки бронзада тиклангунча жуда узоқ ва мураккаб жараёнларни босиб ўтади.

Тошкентнинг янги меъморий қиёфасини яратишда ҳайкаллар, турли хил монументал ёдгорликлар муҳим роль ўйнайди. Рассомлар ва меъморлар бу асарлар ёрдамида давримизнинг улуғворлигини. Тошкентнинг тинчлик, дўстлик ва қардошлик шаҳрига айланиб бораётганлигини ёрқин акс эттиришга интилмоқдалар.

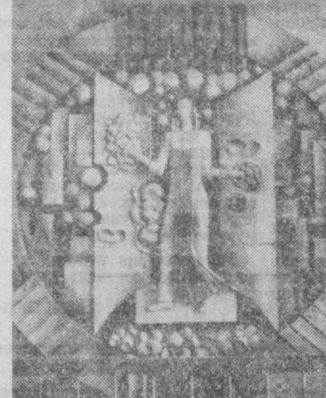

СУРАТЛАРДА: Л. Рябцев ва В. Луневнинг «Озод шарқ аёли» ҳайкали макети, Ч. Ахмаровнинг Алишер Навоий номидаги метро станцияси учун яратган суратларидан намуна; С. Султонмуродовнинг «Пахта» бўртма деворий расми. Автор фотолари.

О. АПУХТИН.

ТО Справкалар бюроси — Хатларга жавоб берамиз

С. МИРЗААҲМЕДОВ: Айтингчи, корхона халқ контроли комитетининг вакиллари касаба союз комитетининг ишини текшириши мумкинми?

Жавоб: СССР халқ контроли тўғрисида қабул этилган Қонунда касаба союзлари, комсомол ва бошқа жамоатчилик ташкилотларининг халқ контроли органлари фаолиятида актив иштирок этиши кўзда тутилган. Лекин шу билан бир қаторда халқ контроли комитетлари ва группалари касаба союз органлари фаолиятини текширишлари зарурати йўқлиги кўрсатилган. Чунки касаба союзлари меҳнаткашларининг оммавий жамоат ташкилотларидан бири сифатида ўз уставлари асосида иш кўради ва улар сайланган контроль органларига — ревизия комиссияларига эгадирлар.

* * *

Б. РАЗЗОҚОВ: Менга қандай ҳолларда меҳнат дафтарчасининг дубликати берилиши, унга иш тўғрисидаги қандай маълумотлар ёзилиши ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Меҳнат дафтарчасининг дубликати — йўқотилган ёки бузилган меҳнат дафтарчаси ўрнига берилади. Меҳнат дафтарчасини ёки унга ёпиштирилган варақ (вкладиш)ни йўқотган шахс дарҳол бу ҳақда ўзининг сўнгги иш жойидаги маъмуриятга маълум қилиши керак. Ариза берилган вақтдан 15 кундан кечикмай маъмурият ходимга янги меҳнат дафтарчаси ёки варақа беради, унинг биринчи саҳифасининг тепадан ўнг бурчагига «Дубликат» деб ёзиб қўйилади. Меҳнат дафтарчасининг дубликати умумий қоидалар бўйича тўлдирилади. «Иши тўғрисида маълумотлар», «Мукофотлар тўғрисида маълумотлар», «Рағбатлантириш тўғрисида маълумотлар» деган бўлимларга сўнгги иш жойидаги иши тўғрисидаги, мукофотлар ва рағбатлантири ш л а р тўғрисидаги ёзувлар илгари чиқарилган буйруқлар ва фармойишлар асосида ёзиб қўйилади. Агар ходим шу корхона ёки муассасага киришига қадар ишчи ёки хизматчи бўлиб ишлаган бўлса, меҳнат дафтарчаси дубликатининг «Иши тўғрисида маълумотлар» бўлимида аввало ишчи мазкур корхонага ёки муассасага кирганига қадар ишчи ёки хизматчи бўлиб ишлаган умумий стажи тўғрисидаги йиғма маълумот ёзилади. Бу маълумот тегишли равишда расмийлаштирилган ҳужжатлар билан тасдиқланган бўлиши керак. Сўнгра бу умумий стаж айрим иш даврлари бўйича белгиланган тартибда шифрланади.

Агар меҳнат дафтарчаси яроқсиз ҳолга келиб қолган (куйган, чириган, ифлосланган) бўлса, маъмурият ходимга меҳнат дафтарчасининг дубликатини беради. Бунда яроқсиз бўлиб қолган меҳнат дафтарчасининг биринчи саҳифасига «Ўрнига дубликат берилди» деб ёзиб қўйилади, дафтарча эса эгасига қайтарилади.

* * *

Д. МАМАТОВА: Ҳомиладорлик отпускасига чиққан ишчи ва хизматчи аёлларга ҳақ тўлаш тартиби қандай?

Жавоб: Ишчи ва хизматчи аёлларга давлат социал страхованиеси ҳисобидан нафақа тайинлаш ва тўлаш бўйича амалдаги низомга мувофиқ ҳомиладорлик ва туғруқ отпускасига чиққан аёлларга улар касаба союз аъзоси ёки аъзоси эмаслигидан ҳамда уларнинг меҳнат стажи қанчалигидан қатъий назар, тўлиқ иш ҳақи миқдорида нафақа тўланади. Бундан ташқари партия ва ҳукуматимиз ўзининг кейинги пайтда қабул қилган қатор қарорларида бундай категориядаги аёлларга, кўп болали оналарга нафақалар тўлашда яна бир қатор имтиёзларни белгилади.

КОЛЛЕКЦИЯЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Революция доҳийсининг рельеф портрети туширилган оддийгина металл тахтачага «В. И. Ленин (Ульянов). Яшасин буюк меҳнат аҳлининг озодлиги. 25 окт. 1917 й.» деб ёзиб қўйилган. Совет давлатининг асосчисига бағишланган дастлабки значоклардан бири шундай тасвирланган. 1918 йилда, Улуғ Октябрнинг бир йиллигига бағишлаб ишланган бу миниатюра уруш ва меҳнат ветерани, харьковлик Г. Хургин коллекциясининг энг муқаддас ёдгорлик экспонатларидан биридир. Коллекциячи Владимир Ильич тасвири туширилган икки мингга яқин значокдан иборат тўпламини Белоруссия ССР Давлат музейига совға қилди.

Ноёб экспонатлар орасида 1921 йили Красная Пресня ишчилари Коммунистик интернационал конгресси очилишига тайёрлаган делегат значоги бор. Бу конгрессда Ильич фахрий раис қилиб сайланган эди. Коллекция орасида йигирманчи йилларнинг ўрталарида Н. К. Крупская бошчилик қилган «Йўқолсин саводсизлик!» ширкати томонидан тайёрланган значокларнинг ноёб нусхаси бор. Тўпламнинг махсус бўлимлари Ленин юбилейларига, партия ва комсомол съездларига, мамлакат ҳаётидаги бошқа муҳим воқеаларга бағишланган.

Георгий Семёнович ўттиз йил муқаддам значок тўплашни бошлаган эди. Бу қизиқиш уни кўп маротаба ажойиб кишилар билан, ёрқин тақдир соҳиблари билан учраштирди. Масалан, В. И. Ленин вафот этган йилда чиқарилган кумуш значокнинг тарихи ўзгача. Бельгия ишчиси Леон Корнель шавкатли меҳнати учун ана шу значок билан тақдирланган эди. Совет Россияси унинг иккинчи ватани бўлиб қолди. Бу оилавий ёдгорликни Корнелнинг набираси, Харьков инженерлик қурилиш институтининг студенти Борис коллекциячига совға қилди. Бу институтда Г. Хургин кўп йиллар давомида ўқитувчи бўлиб ишлаган.

Тўплам кўп маротаба шаҳар маданият саройлари ва клубларида, олий ўқув юртлари ва корхоналарида намойиш қилинган, чет эллик меҳмонлар ҳам коллекция билан таниш иб чиқишган. Ташаббускор тинмай изланишлари учун кўпгина ёрлиқлар, дипломлар, медаллар билан тақдирланган.

Л. МОРОЗОВА,
ТАСС мухбири.
Харьков.

Чўлга ўрганди

Туркманистонлик ботаниклар жанубда ўсадиган долихос деган беор ўсимликни Қорақумнинг табиий иқлимий шароитларига ўтгатдилар. Улар шу дуккакли озуқа экинининг «Долихос Б—1» деган янги навини яратдилар.

У озуқа моддалари ва ҳосилдорлиги жиҳатидан тропик поясидаги шу тур ўсимликлардан қолишмайди. Гаур, Чоржўй ва Байрамали районларидаги хўжаликларнинг тажриба участкаларида гектар бошига олинган бачки 600 центнердан ошиб кетди.

— Энг муҳими —янги нав гармсел ва иссиққа бемалол бардош беради, —деди иш раҳбари биология фанлари доктори К. Муродов. —Территориясининг бешдан тўрт қисмини чўл эгаллаган республикамизда бунинг аҳамияти, айниқса муҳим.

Анъанавий экин нафи оз бўлган жойларда оқсил ва аминокислотаси сероб «Долихос Б—1» қўл келади. Натижада ем-хашак етиштириш рентабеллигини анча ошириш имкони бўлади.

Бу ўсимликни Туркманистондагина эмас, Ўрта Осиё республикаларининг кўпгина чорвачилик районларида ҳам етиштириш мумкин.

Ф. ТРИШИН,
ТАСС мухбири.

• Наботот—ҳаёт манбаи

Ошкўкларнинг хосияти

Ҳурматли редакция! Ошкўклардан бири—исмалоқ ҳақида маълумот берсангиз. Х. ҲИКМАТОВ.

Ўсимликлар дунёси ўзининг шифобахшлиги билан қадимдан маълум. Ҳозирги кунда медицина амалиётида дори-дармонларнинг катта қисми, яъни 40 процентдан зиёди ўсимлик маҳсулотларидан олинади. Бундай дори-дармонлар сунъий йўл билан олинадиган дори препаратларидан асоратсизлиги билан ҳам афзалдир.

Диёримиз бир қанча шифобахш ва зираворлар маскани ҳисобланади. Эрта баҳорданоқ ўт-ўланлар қатори сабза уриб чиққан баъзи гиёҳларни таомларга қўшиб истеъмол қилиш бизда одат бўлиб қолган.

Жамбил, кашнич, кийикўт, петрушка, кўк пиёз, райҳон, селдир, тоғрайҳон, ялпиз, қалампир каби кўплаб ошкўк ва зираворларни турфа таомларга қўшиб истеъмол қиламиз. Шулардан бири исмалоқ бўлиб, уни халқимиз минг йиллардан бери ишлатиб келади. Айниқса, эрта баҳорда бу гиёҳ дардга дармон бўлади. Ўлкамизда бегона ўт сифатида адир, дала, сайҳон ерларда, ариқ, жилға бўйларида ўсади. Баҳорнинг бошларида кўкатларга қўшиб истеъмол қилинади. Унинг новда ва баргларидан сомса, чучвара ва бошқа кўкатли таомлар тайёрланади. Исмалоқ намликни яхши кўради, сув камчил бўлса, у тезда найза отиб гуллайди. Шунинг учун ҳам у гулга киргунча шифобахш ҳисобланади.

Исмалоқ халқ табобатида йўталга, қабзиятга қарши, балғам кўчирувчи, ўт ҳайдовчи восита сифатида қўлланиб келинган. Исмалоқдан тайёрланган малҳам оғриқсизлантириш хусусиятига эга. Шунингдек, пешоб ҳайдаш, яллиғланишга қарши восита ҳисобланади. Унинг ўтларидан тайёрланган дамлама камқонликка даво бўлиб, томоқ, ўпка ва асаб касалликларига яхши фойда қилади.

Ҳозирги кунда исмалоқдан химия саноатида «Секретин» деб аталувчи доривор препарат олинмоқда. Уни асосан меъда ости безни фаолиятини қўзғатиш учун тавсия этилади. Исмалоқдан тайёрланган овқатни иссиқ жойда сақлаб бўлмайди, чунки заҳарли моддалар ҳосил бўлиши мумкин.

Р. САФОЕВ,
«Медицина» нашриёти муҳаррири.

ТЕАТРЛАР ЯНГИ МАВСУМНИ БОШЛАДИ

Саҳнада шарманка чалаётган сайёҳ музикачи тасвири пайдо бўлди. Шарманка дастаги бир неча маротаба айлантирилганидан сўнг эски шарманкада парда очилиб, кичкинтойларнинг севимли эртаги «Қизил қалпоқча» томошаси бошланди. Самарқанд қўғирчоқ театри ўзининг янги мавсумини ана шу спектакль премьераси билан бошлади.

Бу йил театр яна бир қанча премьералар — Ҳамид Олимжон поэмаси асосида ишланган «Ойгул ва Бахтиёр», Самарқанд ёш драматурги Юрий Муродов пьесаси асосида саҳналаштирилган «Насриддин саргузаштлари» спектакллари билан ўз репертуарини бойитади.

А. П. Чехов номли Самарқанд рус драма театрининг томошабинлар зали бир неча кундан сўнг яна гавжум бўлади. Бу театр саҳнасида бу йилги мавсумда Лопе де Веганинг «На ўзига, на ўзгага», А. Софроновнинг «Юрак операцияси» пьесалари асосида яратилган спектакллар премьераси намойиш қилинади. Саҳна усталари В. И. Ленин номидаги «Красний двигатель» ва лифтсозлик заводлари коллективлари ҳузурида тез-тез меҳмон бўлиб туришади. Театр бу заводлар билан ижодий ҳамдўстлик тўғрисида шартнома тузган.

(ЎзТАГ).

• Ҳар тўғрида

САЁҲАТЧИ ҚУШЛАР

Орнитология — турли қушлар ҳаётини ўрганадиган фандир. Бир талай қушлар чегара билмай у мамлакатдан бунисига учиб ўтаверади. Айрим қушлар баҳорда келиб, кузда учиб кетади. Бир хил қушлар қишин-ёзин шу ерда яшашади. Қадимдан бери қушлар одамларни қизиқтириб келган ва доимий ҳамроҳ ҳисобланади.

Қушлар ҳаётини янада яхшироқ билиш ва нодир қушлар ҳаётини сақлаб қолиш мақсадида халқаро ташкилотлар тузилган. Олимларнинг халқаро келишувига мувофиқ қуш оёғига номер ва вақти, жойи ёзилган халқалар боғланади. Халқаланган қуш қаерда топилса, орнитологлар жамиятига маълум қилинади. Шу тариқа қушлар ҳаёти мукаммал ўрганилмоқда.

Ҳозир СССРда ҳар йили 400 мингтадан зиёд қуш халқаланмоқда. СССР Фанлар академияси қошидаги қуш халқалаш маркази эса, жаҳоннинг 50 мамлакати билан дўстлик алоқасини олиб бормоқда.

ЎРИКНИНГ ФОЙДАСИ

Абрикос —ўрикнинг йирик тури, қадимий мевали дарахт. Унинг асл ватани Арманистон тоғларидир. Эрамизнинг дастлабки йиллари римликлар абрикосни — «арман олмаси» деб аташган экан.

Ўрикдан туршак, баргак, қиём, компот, шарбат, павидло ва бошқа турли хил озуқалар тайёрланади. Уни одамлар қишин-ёзин истеъмол қиладилар. Ўрик маҳсулоти одам сиҳат-саломатлиги учун фойдали ва муҳимдир. Ўрикнинг 20 процентини оқсил, 10 процентдан кўпроғини қанд моддаси, мағизининг 40 процентини ёғ ва талайгина зарур витаминлар ташкил этади. Олма денгиз сатҳидан 1700 метр баландликда униб ҳосил қилса, ўрик 4000 метр юқорида барқ уриб ўсади ва мўл ҳосил бера олади.

Ўрик гули кўзни қувнатса, ўрикнинг дарахтидан ясалган сурнай навоси олис-олисларга таралади.

КАРТОШКАЛАР МУЗЕЙИ

Бельгия пойтахти — Брюссель шаҳрида картошкалар музейи бор. Бу ерда картошканинг тарихи, турлари, селекцияси ва ўсиши ҳақида тўлиқ маълумот олиш мумкин.

С. ҒАФУРОВ тўплаган.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

МАГАЗИНМИ ЁКИ БОЖХОНА?

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ»ДА РУЙ БЕРГАН ВОҚЕАНИ ЭШИТГАНДА БЕИХТИЕР АНА ШУ САВОЛ ТУҒИЛАДИ...

22 август куни шаҳримиздаги болалар боғчаларидан бирининг ходими Людмила Васильевна Пасинкова «Болалар дунёси» фирмасининг Октябрь бозори яқинида жойлашган магазинига йўл олди. Аммо бу дақиқада у икки соатдан кейин Октябрь район ички ишлар бўлимининг навбатчилик хонасида ўтириб, кўз ёши тўкишини, бўлган воқеаларни ўкинч билан ҳикоя қилиб беришини асло хаёлига ҳам келтирмаганди.

Кейинчалик узундан-узоқ тушунтириш хати ёзиб берди. Хат стилистик жиҳатдан бенуқсон бўлмаса ҳам бошдан охиригача ҳақиқат эди.

Сўнгра у ўз ҳикоясини редакцияга йўллаган мактубида ҳам такрорлади.

Шундай қилиб, 22 август куни у юқорида номи қайд этилган магазинга йўл олди. Ўғли учун елкага осадиган сумка сотиб олмоқчи эди. Аёл киши магазинга кириб қолганида қандай аҳволга тушишини айтиб ўтирмаса ҳам бўлади. Албатта, у ҳам бошқа бўлимларга жумладан қўшни чарм буюмлар бўлимига кириб чиқди. Афсуски, бу ердаги моллар унга унчалик манзур бўлмади. Фақатгина бир хил аёллар сумкаси диққатга сазовор эди. Аммо қўлида бундан икки кун аввал Чилонзор савдо марказида сотиб олинган худди ана шундай сумка бўлганлиги учун эътибор бермай, эшикка йўналди. Эшик олдида ўтирган ёш йигит унинг йўлини тўсди.

Л. В. ПАСИНКОВА ҲИКОЯСИДАН:

— Қаёққа кетаяпсиз! — тўхтатди мени сотувчи йигит.

— Уйга-да албатта, — дедим ҳеч нарсани тушунмай.

— Шунақа денг, —деди сотувчи кинояс билан.— Сумканинг пулини тўламасдан қочиб қолмоқчи экансизда! Ёки паришонхотирлик қилиб, олганингизни билмай қолдингизми!

Алам ва ғазабдан нима дейишимни билмай қолдим. Аммо бу ҳам ҳолва экан. Тезда атрофимизда одамлар тўпланди. Сотувчи йигит эса кўпчилик олдида шаънимга қўпол туҳматлар ёғдирди. Бу туҳматларнинг бутунлай асоссизлиги кейинчалик Октябрь район ички ишлар бошқармаси томонидан аниқланди.

— Ўғри, қаллоб, қўлга тушдингми, —дерди бақириб менга сотувчи.

Мен тўпланган одамларга кўз ташладим. Баъзилари киноя билан, баъзилари қаҳр билан тикилиб туришарди. Ўз-ўздан кўз ёшларим қуйилиб кела бошлади. Сотувчининг талаби билан сумкамни очиб, уйдан олиб чиққан сетка, пардоз буюмлари, ҳозиргина ремонтдан олган қўл соатим ва бошқа майда-чуйдаларни тўкиб ташладим.

Фақатгина молиявий киримларнигина эмас, балки одамларнинг хулқини оддийгина таҳлил қилиш имкониятига эга бўлган одам албатта, ўйлаб қолган бўларди: қандай қилиб бу буюмлар ҳозиргина ўғирланган сумка ичига кириб қолган бўлиши мумкин? Ахир унинг қаршисида машҳур кўз бойлоқчи Кионинг шогирди эмас, балки болалар боғчасининг оддий тарбиячиси турарди. Аммо сотувчи сумкани тортиб олиб, ўз ёрдамчисига берди. Ёрдамчи қиз ҳам сумкани ҳидлаб кўриб, тезда хулоса чиқарди. Бу хулосага кўра сумка яп-янги эмиш! Чиндан ҳам у янги эди: ахир у икки кунгина олдин сотиб олинган эди-да. Бўлим бошлиғи ёки директорга учрашиш ҳақидаги таклифларга сотувчи қўполлик билан жавоб берди:

—Мен бошлиқман. Ўзимга-ўзим хўжайинман. Сен эса ўғрисан.

У ўз қўпол ҳаракатлари билан фақатгина савдонинг энг оддий қоидаларини эмас, балки ҳуқуқ нормаларини ҳам бузган эди. Ахир бошқа сотувчилар ёрдамида харидорни тинтиб кўриш, сумкасини тортиб олишни қандай баҳолаш мумкин! «Куппа-кундуз куни мени тунади»—деб ёзади Л. В. Пасинкова бизга йўллаган хатида.

Людмила Васильевна сумкасидан олинган буюмларни қоғозга ўраб, одамлар орасидан бир амаллаб ўтди-да, таксига ўтириб уйига жўнади. Уйида уни онаси кутиб турарди. Бўлган воқеани эшитгач, онанинг юрак санчиғи тутиб қолди. Худди шу ҳодиса юқоридаги воқеанинг ҳал этилишига кўмаклашди.

Людмила Васильевна валидол излашга тушиб, тўсатдан Чилонзор савдо маркази кассасида 20 август куни урилган чекни топиб олди. Бу ўша сумканинг чеки эди.

Людмила Васильевна яна таксига чопди. У бориб, ўзининг айбсизлигини исбот қилмоқчи, ҳақоратларнинг асоссизлиги ва мантиқсизлигини кўрсатмоқчи бўлди.

Аммо такси ҳайдовчиси аёлнинг йиғидан қизарган юз-кўзига тикилиб, бўлган воқеани эшитгач, Октябрь район ички ишлар бошқармасига боришни таклиф этди. «Милиция ёрдамисиз ҳеч нарсани исбот қилолмайсиз»,— деди у.

КАТТА УЧАСТКА ВАКИЛИ, МИЛИЦИЯ МАЙОРИ С. АЛЛАЕВ ҲИКОЯСИДАН:

— Навбатчи мурожаат қилган аёлни ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари подполковник Тошев ҳузурига йўллаган. У воқеани диққат билан тинглагач, аёлни тинчлантирди, ўз машинасини бериб, шофёрига тезда мени излаб топишни буюрибди. Мен ўша пайтда участкани айланиб юрган эдим. «Болалар дунёси» магазини ҳам менинг участкамга қарайди. Магазин эшигида учрашиб қолдик.

Людмила Васильевнанинг бўлган воқеадан ниҳоятда қаттиқ таъсирланганлигини ва айбсиз эканлигини пайқаш қийин эмасди. Агар ўша сотувчи воқеалар мантиқига чуқурроқ эътибор берганида, харидорга нисбатан инсоний муносабатда бўлганида, балки бу ҳодиса рўй бермаган бўларди. Ахир хушмуомалалик, ширинсўзлик ҳар бир сотувчининг фазилати бўлиши керак-ку!

Шундан кейин улар биргаликда «Болалар дунёси» фирмаси раҳбарларига учрашдилар. Улар Пасинковадан кечирим сўраб, сумкасини қайтариб беришди. Аммо энди ҳеч ким бўлган воқеанинг беихтиёр гувоҳлари бўлган барча кишиларни тўплаш имкониятига эга эмасди. Энди ўзингиз ўйланг. Ахир улардан бирортаси айбсиз айбдор бўлган бу аёлни кўчада кўрганида таниб қолиб, сотувчининг «ўғри, қаллоб!» деган сўзларини такрорламаслигига ким кафил бўла олади?

Ахлоқ ва ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда бузган сотувчи А. Назаровчи? У ҳамон ҳеч нарса бўлмагандек ўз вазифасини бажармоқда.

Энг муҳими шундаки, бу воқеа кам учрайдиган ҳодиса эмас. Харидорлар бундай муносабатга тез-тез дуч келиб турадилар. Кимнингдир норасмий рухсати билан (Бош савдо бошқармаси кимлигини аниқлаб олар, деб ўйлаймиз) баъзи ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинларида харидорларга шубҳа билан қараш одат тусига кириб қолмоқда. Виждонан ҳеч бир қийналмасдан сумкангизни кавлаб кўришлари, ўнлаб кишилар қаршисида унинг ичидаги нарсаларни тўкишга мажбур қилишлари мумкин.

Албатта, айрим савдо раҳбарлари бу гапларнинг асосли эканлигига шубҳа билдиришлари мумкин. Шунинг учун газетхонлар хабар қилган яна иккита воқеани келтириб ўтамиз. Ўзбекистон ССР сув иншоотлари қурилиши Давлат комитети ходимлари кўз ўнгида бир воқеа содир бўлган. Навоий кўчасида жойлашган ярмаркадаги 5-упа-эликлар магазини сотувчиси эшикдан чиқишда ўз сумкачасини кўрсатишдан бош тортган аёл ортидан қувлаб, кўчагача чиқибди. Ниҳоят— харидорнинг ўғри эмаслигига ишонч ҳосил қилгач, ўзини божхона ходими деб фараз қилган сотувчи хотиржам ортига қайтибди. У ҳатто кечирим сўрашни ҳам ўйламаган.

Редакциялардан бирининг ходимини эса Чилонзордаги 19-кварталда жойлашган 6-«Универсам» магазинида «синов»дан ўтказишган. Эшикдан чиқишда унинг ҳам «дипломат» сумкасини тинтиб кўришибди.

Савдо Бош бошқармасига яна битта саволимиз бор. Нега бирорта ҳам ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинида буюмларни харид қилиш қоидаси осиб қўйилмаган? Ахир бу қўпол равишда ҳуқуқ ва савдо нормаларини бузувчиларга катта йўл очиб бериш эмасми? Баъзилар «Болалар дунёси» магазини сотувчиси А. Назаров сингари тамомила беҳаёларча, бошқалар эса сал мулойимлик билан «тинтув» қилишади. У ҳолда ҳам, бу ҳолда ҳам улар тамомила ноҳақ.

Л. В. Пасинкова билан бўлган воқеадан роса бир ой олдин «Литературная газета»да босилган «Икки киши» суд очеркини эслатиб ўтмоқчимиз. Бу очеркда биз ҳикоя қилган воқеага ўхшаш ҳодиса қаламга олинганди. Аммо у қайғули тарзда якунланган: университет студенти бўлган ёш қиз универсамда ўғирликда ноҳақ айблангач, қаттиқ ҳаяжон ва алам устида фожиа содир бўлган... Бу воқеани келтиришимиздан мақсад, бундай «ҳазиллар» нималарга олиб келиши мумкинлигини кўрсатишгина эмас, балки кўтарилган масалага ўзига хос якун ясашдир. Ўша суд очеркидан бир парча келтирамиз:

«Ҳуқуқ нормалари ва кўрсатмаларига мурожаат қилайлик.

Энг аввало шуни айтиш керакки, харидор ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинининг савдо залига киришдан олдин сумка, портфель, у ёки бу буюмини қолдириши ҳам мумкин, қолдирмаслиги ҳам мумкин. Бу унинг ўз иши. Саватни олиб қолувчилар эса харидорларга қулайлик яратиш учун қўйилган. Уларнинг харидорларга шубҳа билан қарашга ҳаққи йўқ. Агар магазин ходими бирор мол махсус саватга эмас, балки бошқа идишга солинганлигини пайқаса, харидор кассага етиб келгунича ҳушмуомалалик билан у белгиланган тартибни бузганлигини эслатиб қўйиши зарур.

Залдаги турли хил «томошалар», «ўғриликда» айблашлар, инсон қадрқимматини таҳқирлашлар асло йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолдир.

«Болалар дунёси»даги воқеа-чи? Яхшиямки, Людмила Васильевна холис ва яхши одамлар ёрдамида ўз номини қисман бўлса-да оқлашга муяссар бўлди. Агар, ўша машъум чек топилмаганда-чи? Магазинни «божхона»га айлантирган бир гуруҳ сотувчилардан қандай мурувват кутиш мумкин эди?

Магазинларни божхонага айлантиришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ!

Ю. КАЗАЧЕНКО.

●«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«СОХТА СПРАВКАЛАР»

Газетамизнинг шу йил 14 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган рейд материалида шаҳримиздаги бозорларда сотилаётган полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилувчи органларнинг фаолиятидаги камчилик ва нуқсонлар конкрет фактлар асосида очиб ташланган эди. Газета материалига Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасидан олинган жавобда жумладан қуйидагилар маълум қилинади:

«Тошкент оқшоми»да босилган «Сохта справкалар» мақоласи шаҳар колхоз бозорлари бошқармасининг кенгашида барча бозорларнинг мудирлари иштирокида атрофлича муҳокама қилинди. Полиз маҳсулотлари билан савдо қилишни яхшилаш мақсадида шаҳар бозорларида текширув ўтказилган. Ана шу текширув чоғида нуқсонлар, харидор ҳақига хиёнат қилишлар ва бошқа савдо қоидалари бузилиши ҳоллари очиб ташланди. Ўтказилган текширув натижаларига кўра 19 августда 98-буйруқ берилиб, шу буйруқ асосида айбдорларга қилмишига яраша тегишли жазолар берилди. Колхоз бозорларининг иши колхоз бозорлари бошқармасининг масъул ходимлари назорати остига олинди.

«НОИНСОФЛАР»

Газетамизнинг шу йил 4 август сонида юқоридаги сарлавҳали материалда Улуғ Ватан урушининг бир группа инвалидларига чорва озуқаси тарқатишда йўл қўйилаётган нуқсонлар, Октябрь район озиқ-овқат савдоси бўлими мутасадди раҳбарларининг уруш инвалидлари —кўзи ожиз кишиларга тегишли ем ва озуқаларни тарқатишда сансалорликка йўл қўяётгани,масъулият ҳиссини мутлақо унутганликлари танқид қилинган эди.

Мақола юзасидан редакциямиз газетхонлардан кўплаб хатлар олди. Бунда оқшомхонлар Улуғ Ватан уруши инвалидларига нисбатан ноинсофлик қилган ходимларнинг қилмишига яраша жазо олишларини талаб қилишган эди. Ушбу мақолага Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасидан жавоб олинди. Унда жумладан шундай дейилади:

«Тошкент оқшоми» газетасида босилган «Ноинсофлар» сарлавҳали мақола Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг ишлаб чиқариш кенгашида савдо ташкилотларининг раҳбарлари ва коммерция директорлари иштирокида муҳокама қилинди, шунингдек, мақола барча савдо ташкилотлари ва корхоналари коллективларида ҳам муҳокама этилди. Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига хизмат кўрсатишни яхшилашга, шунингдек, уларнинг чорва озуқасига бўлган эҳтиёжини қондиришга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди. Савдо Бош бошқармаси томонидан 12 августда 143-буйруқ чиқарилиб, шу буйруққа асосан савдо аппарати ва савдо тармоқлари иши юзасидан етарли назорат ўрнатмаганлиги, бунинг оқибатида ем ва озуқаларни реализация қилишда савдо қоидалари қўпол равишда бузилишига йўл қўйганлиги учун Октябрь райпишчеторгининг директори Д. Сайдалиевага виговор берилди. Район ижроия комитети билан келишилмаган ҳолда озуқа ва емларни ўзбошимчалик билан тарқатгани ҳамда Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларининг шикоятларига тўраларча муносабатда бўлганликлари учун Октябрь райпишчеторги директорининг ўринбосари А. Леонов ва савдо бўлимининг бошлиғи Т. Толиповларга қаттиқ виговор берилди.

Н. АҲМЕДОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг бошлиғи.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—1983 ЎҚУВ ЙИЛИГА
УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди:

баққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

шунингдек, газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларини сотувчи контролёр-кассирларни тайёрлайди.

Ўқиш муддати 1 йил.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган, 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар — 23 ёшгача), **8, 9, 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР» деган малака берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Ўқувчиларга 32 сўмдан, 41 сўмгача стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универмаг — ГУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «Универсам»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогик Советнинг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10, 11 синфлари ишлайди, ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси. 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари Совети область ижроия комитети Савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй. Телефон 78-44-30 (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиника касалхонаси» бекатлари).

ЕНГИЛ ВА ҚУЛАЙ ПОЙАФЗАЛЛАР

ЎРТА ОСИЁДА ЯШОВЧИ ХАЛҚЛАР МИЛЛИЙ ОЁҚ КИЙИМЛАРИ ЕНГИЛ ВА ҚУЛАЙЛИГИ БИЛАН БОШҚА ПОЙАБЗАЛЛАРДАН АЖРАЛИБ ТУРАДИ.

Илгаридан шаҳар ва қишлоқларда аёллар ва эркаклар тиззагача ўраб турувчи юмшоқ таг чармли махсиларни кавуш билан кийганлар. Махси ва кавушлар кўркам, кўчалик оёқ кийимлари ҳисобланган. Уларни тўйларда, байрамларда, меҳмонга борганларида кийганлар.

Махси ва кавушларнинг фасони ва модели ўзгармаган бўлса ҳам, севимли, анъанавий миллий оёқ кийими бўлиб қолаверади.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

«Узобувьторг»нинг Тошкент область базасида етарли миқдорда Тошкент, Наманган, Фарғона оёқ кийимлари корхоналари ишлаб чиқарган миллий пойабзаллар бор.

Лакланган чармдан аёллар ва эркаклар махсилари; лакланган чармли кавушлар; аёлларнинг паст пошнали, лакланган туфлилари; лакланган панталетлар.

«УЗОБУВЬТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойафзал фабрикаси базасидаги

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: ПОЙАФЗАЛ ҚИСМЛАРИНИ БИЧУВЧИ, ЗАГОТОВКА ТИКУВЧИ, ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ, ТАЙЁР МАҲСУЛОТНИ ҚАБУЛ ҚИЛУВЧИ КОНТРОЛЁРЛАР, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ, ЭЛЕКТРОМОНТЁР, КОНСТРУКТОР МОДЕЛЬЕР, МОДЕЛЛИ ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ.

Билим юртига қабул қилинган 8—10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТДАГИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи, туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртини яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй. (2, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

КИНО

13, 14 СЕНТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БУ ХАВФЛИ» —**Ғ. Ғулом номли.**

«ЖИНОЯТНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ КЕРАК»— **С. Раҳимов номли.**

«ОЛОВЛИ ВАЗИЯТ»—**Қозоғистон.**

«УЧРАШУВ»— **Ўзбекистон ССР-нинг 25 йиллиги номли.**

«ПРЕМЬЕРА БЎЛГАНИ ЙЎҚ» — **Искра.**

«ҲАМИША СЕРГАК» — **Кўкча.**

«ДОИМИЙ ҲАЁТ ПОНГАСИ» — **Пионер.**

«ПИЁДАНИНГ АЙБИ БИЛАН» — **Москва.**

«ЙЎЛ УСТИДАГИ БОЛА» —**Дўстлик.**

«ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИ»— **Улуғбек.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚИЗ ВА ГРАНД» —**Москва** (тоқ соатларда).

«АЛВИДО» ДЕЯ ОЛМАЙМАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76).

ВОЕННАЯ КНИГА

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИ
АҲОЛИДАН КИТОБЛАР СОТИБ ОЛАДИ!

Аҳолининг талабига сазовор бўлган бадиий, илмий (луғатлар, энциклопедиялар, справочниклар), китобшунослик, адабиётшунослик, ҳарбий хотиралар, санъат, халқ оғзаки ижоди ва бошқа нашрлар бўйича қадимий ва нодир китобларни сотиб олади.

Магазин СССР Министрлар Совети қошидаги Давлат комитети тасдиқлаган баҳолар бўйича бадиий, болалар ва бошқа адабиётлар обуна нашрларини оширилган нархда сотиб олади.

Каталогик прейскурантларга киритилган китоблардан ташқари аҳолининг талабига сазовор бўлган ва уринтирмай яхши сақланган, 1961—1976 йилларда босмадан чиқарилган совет ва чет эл бадиий адабиёти, энциклопедик ва луғат нашрларининг баҳоси уларнинг нашриёт номиналидан икки марта ортиқ қилиб белгиланади.

Белгиланган баҳоси бўйича сотилишда шубҳа туғдирадиган китоблар аҳолидан комиссияга қабул қилинади.

Комиссияга «ЗНАМЯ», «РОМАН-ГАЗЕТА», «ИНОСТРАННАЯ ЛИТЕРАТУРА», «ВОКРУГ СВЕТА», «НОВИЙ МИР» ва бошқа журналларнинг тўла комплектлари қабул қилинади.

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИ ХАРИДОРЛАРАРО ТУРКУМ КИТОБЛАРНИ АЛМАШТИРИШНИ ҲАМ ЎТКАЗАДИ.

Алмашиш учун аҳолидан талабга сазовор бўлган китоблар қабул қилинади. Олтмиш календарь кун мобайнида топширувчига алмашувнинг кўрсатилган дастлабки варианти бўйича китобларни бир марта ўзгартириш имкони берилади.

Магазин китоб магазини ва гражданлараро нодир китобларни алмаштириб беради. Аҳолининг катта талабига сазовор бўлган, бадиий қиммати, полиграфик безаги, баҳоси, талаб бўйича эквивалентли китоблар алмаштирилади.

Аҳоли алмаштириш учун тақдим қилган босма нашрларни магазин ихтисослаштирилган магазинлар (бўлимлар)да нодир нашрларни сотиб олиш ва сотиш тўғрисидаги кўрсатмаларга биноан сотиб олинади.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Ўзингизнинг шахсий кутубхонангизни синчиклаб кўздан кечириб чиқинг ва сизга бундан буён керак бўлмайдиган китобларни «Военная книга» магазинига топширинг.

Китобларни топшириш пайтида паспорт ва унинг ўрнини босадиган ҳужжат ёнингизда бўлмоғи лозим.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, В. И. Ленин проспекти, 40-уй.

Китобларни қабул қилиш соатлари: 10 дан 18.00гача, танаффус — 14 дан 15.00 гача.

Якшанба — дам олиш куни.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

13 СЕНТЯБРЬ— ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Партия планлари —халқ планлари». Белгород «Энергомаш» заводининг Озиқ-овқат программасини ҳал қилишдаги ҳиссаси. 18.30 Футбол шарҳи. 19.00 Нижевартовск шаҳар нефтчилар бадиий коллективларининг концерти. 19.30 «Экранда—кинокомедия». «Кубань казаклари». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Ёшлар адреслари». 23.00 «Дунё воқеалари». Спорт программаси: 23.15 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади. 24.00 Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

Профилактика муносабати билан 13 сентябрь душанба куни Марказий телевидениенинг II программасида кўрсатувлар намойиш қилинмайди.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Туманли оролдлик қалдирғоч». 18.30 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Қасос». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 20.05 «Айқулаш». Фильм-концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «50-парвоз ёши». Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 50 йиллигига. 23.50 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Оддий буюмлар ҳақида ҳикоя». Телеспектакль (рус.). 19.00 «Дўстлик қўшиқлари». Концерт. 19.40 «Арманистоннинг саховати». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ер ва одамлар». Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

14 СЕНТЯБРЬ—СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Қулоқсизлар байрами». Мультфильм. 10.30 «Экранда —кинокомедия». «Кубань казаклари». Бадиий фильм. 12.30 М. Глинка. Катта секстет. 12.55 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 Кинопрограмма: «Биродарлар», «Анна Аверинг оддий иш кунлари», «Бам бўйлаб поездлар боради». 16.05 «Рус тили». 16.35 Буратино кўргазмаси». 17.05 «Буюк жасорат». «Илмий оммабоп фильм. 17.25 П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурс қатнашчиси пианиночи Рита Кинка чалади (ЮСФР).

17.50 «Стадион ҳамма учун». 18.20 «Экономика тежамли бўлиши керак». Пенза области автомобилчиларининг ҳосил ўрим-йиғимидаги иш тажрибаси ҳақида. 18.30 «Инсон ва қонун». 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Л. Минкуснинг «Дон Кихот» балетидан гран па. СССР халқ артистлари Е. Максимова ва В. Васильев ижросида. 19.50 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «ЯГОНА ОИЛАДА». ЭСТОНИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари К. Г. Вайно сўзи. «Совет Эстонияси». Ҳужжатли фильм премьераси. «Дўстларнинг нурафшон даврасида». Фильм-концерт премьераси. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Спартак» (Москва)— «Арсенал» (Англия). В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) —«Дунё воқеалари». 23.45 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Қуёш саховати». «Ҳужжатли фильм. 19.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.00 «Спорт ҳафталиги». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.00 «Ер планетасидаги одам». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Қойилмақом Фердинанд». Телевизион бадиий фильм. 12.30 Адабиёт. Улуғ Ватан уруши йилларида совет адабиёти. 13.00 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар: «Сепкилвой изқувар», «Ўрмон эртаклари». 18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Шоирлар —болаларга». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз —кувасойликлар» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Адабий альманах. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист И. Бўронов ва З. Суюнова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Хирмонингиза баракa». 22.20 «Телевидение экранида биринчи марта. «Мафтункор бахт юлдузи». Бадиий фильм. 1-серия. 23.35 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Тарвуз саргузашти». Телевизион бадиий фильм. 18.40 «Саҳро бойиб бормоқда» (рус.). 19.00 Совет Давлати ва ҳуқуқи асослари. Социалистик жамиятда ҳуқуқ ва ахлоқ. 19.30 «Баҳс». Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар 20.20 «Эртага— премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф Мусажонов олиб боради. 21.30 МТ II.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57 02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57 83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53 10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 32-28 95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

13 СЕНТЯБРЬ, 1982 й. Р—07419

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691